

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie
ul. Jana Pawła II 4, 33-170 Tuchów

Tel. 14 652 54 89

14 651 01 69

słowik.ops@op.pl

www.ops.tuchow.pl

NIP: 873-13-82-380, REGON: 005693806

EWALUACJA

GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ W GMINIE TUCHÓW

za rok 2022

Opracowanie:

Justyna Szczęch

IV. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU, ADRESACI PROGRAMU, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Gminny Program wspierania rodziny i pieczy zastępczej w Gminie Tuchów na lata 2021-2023 jest skierowany do rodzin zamieszkałych w Gminie Tuchów przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takich, które chcą współpracować w celu odzyskania opieki nad dzieckiem/dziećmi, a tym samym ich powrotu do domu rodzinnego.

Cel główny

Wzmocnienie postaw wychowawczych rodzin bezradnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, wykształcenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami, zapobieganie marginalizacji środowisk dysfunkcyjnych, podjęcie działań korekcyjnych i profilaktycznych.

Cele szczegółowe oraz działania w ramach realizacji celów:

1. Zapobieganie sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już występujących problemów

Działania w ramach realizacji celu:

- monitoring sytuacji rodzin dysfunkcyjnych oraz diagnoza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc przez rodzinę,
- praca socjalna mająca na celu na wzmacnianie lub odzyskanie przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. poprzez podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej, itp.,
- podejmowanie działań profilaktycznych poprzez udział w kampaniach i projektach, których celem jest wzmacnianie rodziny i jej roli w społeczeństwie,
- dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny biologicznej.

Wskaźniki:

- powody i liczba osób, którym udzielono pomocy	<ul style="list-style-type: none">• ubóstwo – 121 rodzin (201 osób),• długotrwała lub ciężka choroba - 117 rodzin (190 osób w rodzinie),• niepełnosprawność – 107 rodziny (176 osób),• bezrobocie – 59 rodzin (135 osób),• potrzeby ochrony macierzyństwa – 22 rodziny, w tym z powodu ochrony wielodzietności 18 rodzin,• bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem 14 rodzin w tym 10 rodzin niepełnych (30 osoby) i 4 rodziny wielodzietne (21 osób),
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • alkoholizm – 10 rodzin (11 osób), • bezdomność – 3 osoby, • zdarzenie losowe – 3 rodziny (3 osoby w rodzinie), • trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 2 osoby, • narkomania – 1 osoba, • sytuacja kryzysowa – 1 rodzina. <p>Nie udzielano pomocy ze względu na sieroctwo, przemoc w rodzinie, potrzebę ochrony ofiar handlu ludźmi, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, oraz z powodu klęski żywiołowej lub ekologicznej.</p>
- liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej	183 rodziny, w których znajdowało się 396 osób.
- liczba osób, które podjęły i ukończyły terapię	<ul style="list-style-type: none"> • 4 osoby ukończyły leczenie odwykowe stacjonarne, • 5 osób uczestniczyło w programie terapeutycznym dla osób uzależnionych i członków ich rodzin współfinansowanych przez GKRPA w Tuchowie, świadczonych w systemie ambulatoryjnym przez Poradnie Leczenia Uzależnień w Tuchowie.
- liczba założonych Niebieskich Kart	Do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2022 wpłynęło 18 Niebieskich Kart, dodatkowo prowadzone były działania w 15 rodzinach, w których w latach poprzednich wszczęto procedurę Niebieskiej Karty. W związku z tym powołanych zostało 18 grup roboczych, które odbyły 83 spotkania w celu realizacji zadań.
- liczba kampanii, projektów oraz liczba uczestników	<p>W ramach prowadzonych działań profilaktycznych GKRPA w Tuchowie w 2022r. realizowała szereg działań:</p> <p>1. <u>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla usług uzależnionych od alkoholu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowano cykl szkoleń z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych dla członków GKRPA, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuchowie, Komisariatu Policji w Tuchowie oraz wychowawców świetlic i pedagogów szkolnych, w ramach tego wydarzenia umożliwiono indywidualne poradnictwo dla pedagogów, wychowawców oraz rodziców dzieci dotkniętych problemem uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych oraz przemocy, • współfinansowano „Program terapeutyczny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin” realizowany przez Centrum Zdrowia Tuchów, • prowadzony był punkt konsultacyjny, w którym psycholog kliniczny udzielił porad w tym interwencji psychologicznej 65 osobom uzależnionym i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. <p>2. <u>Udzielenie rodzinom, w których występują problemy</u></p>

alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej,
a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- w ramach zadania prowadzone były zajęcia w 15 świetlicach opiekuńczo-wychowawczych przy szkołach podstawowych, parafii w Tuchowie oraz Centrum Dydaktyczno-Oświatowym w Tuchowie Kielanowicach, funkcjonujących dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi, dofinansowane były materiały i artykuły szkolne dla realizacji tych zajęć oraz dofinansowana organizacja czasu wolnego dla uczestników w ramach akcji lato,

- dofinansowane zostały posiłki dla dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem korzystających z Ośrodka Wsparcia Dziennego Kubusie w Tuchowie,

- w ramach zadania zorganizowane zostały imprezy sportowe służące integracji i rozwojowi społecznemu osób ze środowisk zagrożonych skutkami alkoholizmu: turniej szachowy, mikołajkowy turniej piłki nożnej, akcja lato.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży

- w ramach zadania zrealizowano programy profilaktyczne w szkołach podstawowych Gminny Tuchów w zakresie uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych uzależniających, przemocy oraz zjawiska izolacji społecznej i depresji takie jak: warsztaty profilaktyczne „Mentalna szkoła dla klas VII i VIII, profilaktyka uzależnień, cyberprzemoc dla rodziców i dzieci klas VII, program profilaktyczny „Wiara w siebie i radość z życia kontra depresja” dla klas VI-VIII, „Nie zmarnuj swojego życia” klasy VII – VIII, „Jestem wolny mam przewagę” dla młodzieży klasy I szkoły średniej,

- podjęte zostały działania mające na celu integrację społeczną osób ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, tj. dofinansowanie konkursu piosenki obcojęzycznej oraz konkursu „Nie pal proszę”, zakupiono przedmioty materialne: książki o tematyce profilaktycznej, gry sprzęt i odzież sportową, kangurki namioty inne, które przekazano do szkół, przedszkoli, Biblioteki Publicznej w Tuchowie, ochotniczych straży pożarnych w Gminie Tuchów, a także klubów sportowych gminy i Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy w celu ułatwienia prowadzenia zajęć z elementami profilaktyki uzależnień, organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży,

- zakupiono materiały profilaktyczne do prowadzenia zajęć lekcyjnych dla dzieci i młodzieży dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i udostępniono je szkołom do realizacji w ramach zajęć lekcyjnych,

- zakupiono i rozdysponowano ulotki plakaty informacyjno - edukacyjne z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych, behawioralnych, oraz kampanii stop przemocy, kierowco nie pij i sprzedaż alkoholu,

- w ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły” zakupiono dla

uczniów opaski odblaskowe i breloki odblaskowe z numerami alarmowymi, które zostały rozdane uczniom klas I, a funkcjonariusze Komisariatu Policji w Tuchowie przeprowadzili wykłady na temat bezpieczeństwa drogowego i zagrożenia dla niego wynikającego ze spożywania alkoholu,

- dofinansowano realizację bajki „Muzyczny kodeks drogowy”, promującej wśród szerokiej społeczności lokalnej bezpieczeństwo na drodze

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

W ramach zadania dofinansowano wydarzenia na rzecz osób ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, a także zjawiskami przemocy, tj.:

- X Gminny Konkurs Piosenki Obcojęzycznej,
- zawody sportowe konkursy profilaktyczne,
- zajęcia sportowe w tym piłkarskie dla młodzieży i dorosłych,
- organizowanie czasu wolnego poprzez aktywny wypoczynek dzieci,
- organizację rajdu niepodległościowego,
- działalność sportową,
- pikniki, festyny integracyjne i rodzinne,
- organizacja zajęć i obozu dla dzieci i młodzieży w czasie ferii oraz wakacji.

Wedle uzyskanych informacji **Placówka Wsparcia Dziennego „Kubusie” przy Parafii św. Jakuba Ap. w Tuchowie** w roku 2022 w zakresie wzmocnienia rodziny i jej roli w społeczeństwie, opieki i wychowania dzieci oraz wyrównania szans edukacyjnych podjęła następujące działania:

- Przez cały okres pracy placówki w 2022 roku, rodzice wychowanków mieli możliwość osobistych i telefonicznych kontaktów z wychowawcami placówki. Konsultacje i porady dotyczyły zwykle trudnych sytuacji w rodzinie wychowanków. Wskazywano sposoby radzenia sobie w konfliktach i problemach wychowawczych. Wskazywano na odpowiednie osoby, miejsca, instytucje, mogące udzielić wsparcia i pomocy.

- Wychowankowie brali udział w zajęciach profilaktyczno-wychowawczych prowadzonych przez wychowawców i praktykantów placówki. Na zajęciach poruszano zagadnienia dotyczące rodziny, pełnionych w niej ról, wzajemnych relacji, szacunku do każdego jej członka, wychowaniu bez przemocy, istoty rodziny w społeczeństwie i potrzeby rodziny w życiu każdego człowieka.

- W grudniu 2022 roku odbyło się wspólne spotkanie opłatkowe, połączone z jasełkami. Zostali na nie zaproszeni członkowie rodzin wychowanków. Była to okazja do wspólnego przebywania w radosnej atmosferze, podkreśleniu i dowartościowaniu każdego, indywidualnych rozmów z rodzicami i dziadkami wychowanków.

- Wychowankowie i ich rodzice wspólnie włączyli się

w przygotowanie upominków dla darczyńców akcji „Szlachetna Paczka” z rejonu Tuchów, a także ozdób świątecznych na charytatywny jarmark bożonarodzeniowy. Wzmocniło to wzajemne relacje i umiejętności wspólnego działania.

- Przez cały rok w placówce prowadzone są zajęcia, których celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Wychowankowie mają zapewnioną indywidualną pomoc w odrabianiu zadań domowych w tym nauce czytania, pisania, liczenia, nadrabianiu zaległości szkolnych, rozwijanie swoich talentów i zainteresowań.

W Przedszkolu Publicznym w Tuchowie w 2022 roku aktywnie uczestniczono w uroczystościach środowiskowych, których celem było wspieranie rodziny takich jak: „Majówka dla Matki” organizowane przez Towarzystwo Miłośników Tuchowa i Dom Kultury w Tuchowie, „Sanktuaryjny Festyn Rodzinny i Powiatowe Święto Rodziny”. Zorganizowano: w Domu Kultury w Tuchowie „Bożonarodzeniowy koncert dla rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola”; uroczystości przedszkolne takie jak „Dzień Matki” i „Dzień Babci i Dziadka”, których celem było między innymi wzmacnianie więzi rodzinnych prowadzone w przedszkolu prezentowane były rodzicom i bliskim dzieciom osobom w formie przekazu elektronicznego. Poruszana była tematyka związana z wychowywaniem i opieką nad dziećmi w indywidualnych rozmowach z rodzicami w przedszkolu, bieżących konsultacjach.

W Przedszkolu na bieżąco prowadzona jest współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie w ocenie funkcjonowania 1 dziecka uczęszczającego do przedszkola – przebywającego w niezawodowej rodzinie zastępczej. Kadra pedagogiczna systematycznie wzbogaca swoje kompetencje zawodowe, których celem jest rozpoznawanie trudności rozwojowych dzieci, doskonalenie pracy nad wyrównywaniem szans edukacyjnych w początkowym okresie edukacji dzieci. 4 nauczycieli uczestniczyło w projekcie „Forum kadry włączającej województwa małopolskiego”, którego celem było podniesienie kompetencji przedstawicieli kadry systemu oświaty w zakresie poprawy dostępności usług edukacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami w przedszkolach, szkołach województwa małopolskiego. Zdobyta wiedza i umiejętności pozwalają nauczycielom doskonalić pracę z dziećmi w kierunku stwarzania maksymalnych warunków rozwoju, pokonywaniu trudności, współdziałaniu w zakresie z rodzicami. W 2022r. doskonalono kompetencje nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i współdziałaniem z rodzicami. Nauczyciele uczestniczyli m.in. w kursach i szkoleniach w tym zakresie: „Terapia pedagogiczna z elementami arteterapii” - studia podyplomowe kwalifikacyjne

(1 nauczyciel), kurs „Trening umiejętności społecznych. Efektywne kształtowanie kluczowych kompetencji psychospołecznych oraz życiowych” (1 nauczyciel), kurs „Terapia ręki i zaburzeń motoryki małej I i II stopień. Diagnoza. Terapia. Masaż” (1 nauczyciel), kurs „Terapia ręki z elementami integracji sensorycznej” (1 nauczyciel), kurs „Trener umiejętności grafomotorycznych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym w oparciu o program terapii ręki” (1 nauczyciel); warsztaty i szkolenia: „Racja czy relacja?” - jak tworzyć nić porozumienia z rodzicami przedszkolaków, zwłaszcza w trudnych sytuacjach (1 nauczyciel), „Jak efektywnie komunikować się z rodzicami przedszkolaków” (1 nauczyciel), „Sposób na grupę” (1 nauczyciel), „Listy do Babci i Dziadka (1 nauczyciel), „Bakterapia w praktyce psychoedukacyjnej” (1 nauczyciel), „Bajki terapeutyczne i psychoedukacyjne w pracy z dziećmi” (1 nauczyciel), „Mutyzm wybiórczy i trudności w rozwoju społecznym dzieci” (1 nauczyciel), „Wstęp do bajko terapii” (1 nauczyciel), „Zaburzenia integracji sensorycznej - wczesna diagnoza i wsparcie dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym” (1 nauczyciel), „Dlaczego dziecko jest niegrzeczne” - trudne zachowania u dzieci (1 nauczyciel), „Logo rytmika – ruch-słuch-słowo” (1 nauczyciel). Ponadto Przedszkole aktywnie włącza się w akcje środowiskowe wspierające osoby potrzebujące np.: dzieci z oddziału V wraz z nauczycielami przy wsparciu rodziców włączyły się w akcję „Szlachetna paczka” poprzez przygotowanie świątecznych kartek wraz z życzeniami dla podopiecznych akcji; na bieżąco organizowane są w Przedszkolu akcje zbierania plastikowych nakrętek - środki uzyskane ze sprzedaży przeznaczone są na wsparcie rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka.

Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa w Tuchowie w 2022r. nie organizowały specjalnych spotkań, warsztatów czy szkoleń, których celem byłoby wzmocnienie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie.

W ramach zebrań z rodzicami jednym z punktów była rozmowa o wychowaniu dzieci i znaczeniu nagród i kar, poruszany był również temat wpływu różnych metod wychowawczych na prawidłowy rozwój dziecka i jego funkcjonowania w społeczeństwie, podczas indywidualnych rozmów z rodzicami mocno podkreślane było znaczenie rodziny dla dziecka.

Szkoła Podstawowa im. prof. Jana Sajdaka w Burzynie w 2022r. w celu wzmocnienia rodziny oraz jej roli w społeczeństwie uczestniczyła w projektach, szkoleniach, prelekcjach i warsztatach, uczestniczyła również w spotkaniach, pogadankach, warsztatach, których celem było wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Uczniowie, nauczyciele oraz rodzice brali udział w następujących projektach, warsztatach, prelekcjach oraz konkursach:

Warsztaty profilaktyczne - w listopadzie 2022 r. odbyły się warsztaty profilaktyczne przeprowadzone przez pracownika PPP w Tarnowie Filia w Tuchowie. Tematami warsztatów było: „Konflikt, przemoc werbalna - krzywdząca siła słów” - klasy II i III (39 uczniów), „Poczucie własnej wartości” klasa VI i V (19 uczniów), „Umiejętność radzenia sobie z trudnymi emocjami” - klasy VI a i VI b (26 uczniów), „Uzależnienia” – klasy VII i VIII (21 uczniów).

Konkursy: szkolny konkurs plastyczny „Kolory jesieni”(klasy 0-VIII), szkolny konkurs plastyczny „Nie pal przy mnie proszę”(klasy I-III).

Ponadto, podobnie jak w latach ubiegłych realizowano następujące programy prozdrowotne:

- „Program dla szkół” (owoce i mleko) - klasy I-V (91 uczniów) - głównym celem programu jest trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w ich codziennej diecie oraz promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych, a także propagowanie zdrowego stylu życia poprzez działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym realizowane w szkołach. W ramach programu dzieci otrzymują kilka razy w tygodniu mleko lub jego przetwory oraz porcje owocowo-warzywne, które spożywają w szkole. Dzieciom udostępnia się: świeże owoce (jabłka, gruszki, truskawki), świeże warzywa (marchew, paprykę słodką, rzodkiewki), soki owocowe, warzywne oraz owocowo – warzywne. Ponadto szkoły podstawowe uczestniczące w programie realizują skierowane do dzieci specjalne zajęcia o charakterze edukacyjnym dotyczące zdrowego odżywiania. Są to między innymi różnego rodzaju konkursy.

- Program „Bieg po zdrowie”- klasa IV (19 uczniów). Głównym celem zajęć jest: rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zamiłowań uczniów, kształcenie sprawności ruchowej dzieci, nabycie umiejętności pokonywania nieśmiałości i tremy podczas prezentowania się, budowanie poczucia własnej wartości, pozytywnego obrazu samego siebie i wiary we własne siły, rozwijanie indywidualnych zdolności każdego dziecka, jego inicjatywy i samodzielności myślenia, nabywanie umiejętności szybkiej orientacji, decyzji, uwagi, nauczanie harmonijnego współżycia w grupie, podporządkowania się przepisom, samoopanowania.

- Program „Nie pal przy mnie, proszę” – klasy I-III (55 uczniów). Założenia programu: podstawowe zajęcia programowe umożliwią przeprowadzenie pięciu zajęć warsztatowych w ciągu roku szkolnego, w tym dwóch dwugodzinnych i trzech jednogodzinnych, program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci, w programie zawarte zostały uporządkowane treści dotyczące zdrowia (dostosowane do poziomu percepcji dzieci), program ma charakter profilaktyczny, ale przede

wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Cele szczegółowe: uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia, kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem, wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach.

• Program „Trzymaj Formę” klasa V (17 uczniów). Celem programu jest pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka; Kształtowanie zmiany postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną; Dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

• Program „Skąd Się Biorą Produkty Ekologiczne” – oddział przedszkolny (11 dzieci). Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Główne założenie programu: zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. Uczestnicy programu zrealizują zajęcia edukacyjne, podczas których nauczą się skąd się biorą produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny.

• Program „WZW”- klasy VII-VIII (23 uczniów). Cel główny programu: upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.

• Program „Znamię! Znam Je?” - klasy VII-VIII (23 uczniów). Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży klas VII - VIII wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.

• Program „Wybierz Życie – Pionierski Krok” – klasa VIII (14 uczniów). Program edukacyjny obejmujący profilaktykę raka szyjki macicy. Celem programu jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu oraz przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym.

Nauczyciele uczestniczyli w wielu formach doskonalenia dotyczących opieki i wychowania dzieci, m.in.: szkolenia: „7

sposobów na pracę z uczniem trudnym i zaburzonym”; „Praca z uczniem. Zróznicowana klasa”; „Kolory Depresji. Nauczycielom o depresji uczniów”; „Jak rozwijać myślenie krytyczne w klasach I-III”; „Mutyzm wybiórczy”; „Atak na Ukrainę. Jak wspierać uczniów, budować relacje w klasach wielokulturowych oraz zapobiegać dyskryminacji”; „Wspieranie dobrostanu dzieci w obliczu wojny w Ukrainie - pełna mobilizacja nauczycieli”; „Emocje w procesie edukacji”; „Zadania związane z obecnością dzieci uczniów z Ukrainy w placówkach oświatowych. Kształcenie, wychowanie, opieka”; „Czym jest umiejętność krytycznego myślenia? Od teorii do praktyki”; „Czym jest motywacja? Prawdy i mity”; „Klasa, w której uczniowie mają różny poziom wiedzy i umiejętności - jak z nią pracować?”; „10 sprawdzonych patentów na to, jak radzić sobie i pracować z trudnym uczniem,”; „Profilaktyka uzależnień - podstawy interwencji - jak zapobiegać - jak pomagać. Praca z młodzieżą zagrożoną uzależnieniami od środków psychoaktywnych”; „Jak tworzyć lekcje dla każdego, czyli o edukacji włączającej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”; „Supermoc książek w przedszkolu. Jak literatura dziecięca buduje wiedzę dzieci i zachęca do poznawania świata?”; „Edukacja na czasie. Technologia. Edukacja, technologia - szanse czy zagrożenia?”; „Profilaktyka uzależnień behawioralnych”.

Organizowane były:

- zajęcia z psychologiem - od września 2022r. uczniowie mogli korzystać z porad psychologa. Tematy zrealizowanych od września do listopada 2022 roku to: „Rozmowa z uczniami na temat relacji rówieśniczych i zasad stosownego zachowania w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych”; „Po co nam relacje z innymi?”; „Komunikacja i jej znaczenie w grupie - relacje w zespole”; „Nasze emocje - rozmawiamy o uczuciach”; „Doceniaj - nie oceniaj”; „Słowa mogą ranić”; „Jesteśmy wspólnotą”.

- zajęcia z pedagogiem specjalnym - od września 2022 roku do grona pedagogicznego dołączył pedagog specjalny, tematy zrealizowane od września do listopada 2022 roku z uczniami naszej szkoły to: „Dobro i zło - odniesienie do bajek i życia codziennego dzieci” (klasa 0), „Integracja w grupie klasowej - budowanie wspólnoty klasowej” (klasa Va), „Co to jest przyjaźń?” (klasa Va), „Integracja w grupie klasowej - poczucie własnej wartości” (klasa VIa), „Jesień - bezpieczna droga do szkoły” (klasa 0), „Poznajemy się - wzmacnianie poczucia własnej wartości” (klasa VIII),

- zajęcia z pedagogiem szkolnym - tematy zrealizowane z uczniami to: „Pogadanka na temat zachowania się w stosunku do rówieśników” (klasa IV), „Pogadanka na temat zachowania się w stosunku do koleżanek i kolegów w klasie” (klasa VII), „Rozmowa z uczniami dotycząca bezpieczeństwa w szkole, na temat wartości życiowych i zdrowego stylu życia” (klasa IV),

„Przemoc w rodzinie - gdzie zwrócić się o pomoc” (klasa VIII), „Relacje z rówieśnikami. Empatia” (klasa VIII), „Relacje w klasie” (klasa I).

Nauczyciele przeprowadzili pogadanki oraz warsztaty w ramach zajęć z wychowawcą. Tematy zajęć:

- klasa I – „Wskazywanie sytuacji podczas zabaw i nauki, które doprowadzają do konfliktów między dziećmi. Ukazanie konieczności uregulowania zachowania dzieci w klasie. zapoznanie z wybranymi fragmentami statutu szkoły i kodeksu uczniów. ustalenie Regulaminu klasowego. Nauka zachowania się w sytuacjach konfliktowych”, „Wymienianie cech dobrego kolegi, dobrej koleżanki. Uzasadnienie wyboru wymienionych cech i ich znaczenia dla konfliktów społecznych”, Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje zachowanie. Przewidywanie skutków danych zachowań. Wskazywanie przyczyn danych skutków”.

- klasa II - „Jak postępuje dobry kolega?”, „Rozmowa na temat sytuacji dzieci w czasie II wojny światowej inspirowana lekturą „Asiunia” Joanny Papuzińskiej (dzieci z Ukrainy w klasie)”, „Rozmowa o kodeksie rycerskim, o szacunku do innych ludzi, bronienu dobra i prawości i nie krzywdzeniu słabszych”, „Rozmowa na temat potrzeby okazywania szacunku ludziom pochodzących z innych krajów, a w szczególności uczniów z Ukrainy uczących się w naszej szkole”,

- klasa III – „Co to jest przemoc słowna i fizyczna?”, „Czy rozmawiać z dorosłymi o swoich problemach?”, „Nauka piosenki „Kiedy jesteśmy razem”, „Rozmowa na temat sposobów radzenia sobie z dręczycielami”, „Czy działa plan obrony przed prześladowcą?”,

- klasa IV – „Nasze niebezpieczeństwo w szkole i poza szkołą”,

- klasa V – „Profilaktyka uzależnień”,

- klasa VIa – „Jak podobieństwa i różnice wpływają na nasze wzajemne kontakty? Przemoc słowna”, „Co wiemy o środkach zmieniających świadomość”,

- klasa VIb – „Stop przemocy domowej”, „Profilaktyka uzależnień”,

- klasa VII „Przemoc w rodzinie”, „Uzależnienia - czym są i od czego można się uzależnić”,

- klasa VIII – „Uzależnienia wśród młodzieży”.

Prowadzona była edukacja rodziców na temat pełnienia właściwych ról w rodzinie i budowanie relacji na linii rodzic - dziecko w ramach pogadank w czasie zebrań. Szkoła organizowała wspólne uroczystości w celu budowania rodzinnych więzi np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty połączony z konkursami dla dziecka i rodzica, Dzień Dziecka oraz Dzień Sportu połączony z Piknikiem Rodzinnym, udział rodzin w Biegu Burzyńskim, którego szkoła była współorganizatorem.

Podjęmowano inne działania. Nauczyciele - wychowawcy - dokonywali oceny funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym oraz na bieżąco monitorowali sytuację swoich uczniów ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji uczniów przebywających w rodzinach dotkniętych przemocą. Prowadzone były: zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne wymiarze 2 godzin tygodniowo prowadzone przez pedagoga szkolnego (na wniosek wychowawcy - 3 uczniów.); zajęcia indywidualne z pedagogiem specjalnym - w wymiarze jedna godzina tygodniowo (na wniosek rodzica - 2 uczniów).

W roku 2022 **Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Dąbrówce Tuchowskiej** w ramach wzmacniania rodziny i jej roli w społeczeństwie organizowała w wiele imprez środowiskowych z udziałem rodzin m.in.: Rodzinny piknik – udział całych rodzin w organizacji, zabawach i konkursach, Szkolną Wigilię z udziałem rodziców, Dzień Babci i Dziadka. Ponadto w ramach spotkań z rodzicami wychowawcy udzielali instruktażu na temat opieki i wychowania dzieci, rozwiązywali wspólnie zaistniałe problemy. Rodzice brali udział w szkoleniu „Internet - skutki uboczne”. Uczniowie w ramach wyrównywania szans edukacyjnych uczestniczyli: w programie „Laboratoria przyszłości” (44 uczniów), „Edukacyjna Sieć Antysmogowa” uczniowie wraz z rodzicami i nauczycielami realizowali szereg działań „Razem działamy, czysto oddychamy” (44 uczniów, 9 rodziców, 12 nauczycieli), brali udział w kampanii Europejskiego Miesiąca Cyberbezpieczeństwa (26 uczniów).

Szkoła Podstawowa im. Marii Kotulskiej w Jodłówce Tuchowskiej w ramach wzmacniania rodziny oraz jej roli w społeczeństwie, opieki i wychowania pedagog szkolny, psycholog i jeden wychowawca rozpoczęli program Unplugged – którego celem jest zapobieganie uzależnieniom w szkole, lekcje prowadzone były w ciekawy sposób, uczniowie angażowali się w ich przebieg pracując w grupach, dzieląc się swoimi doświadczeniami w sposób otwarty. W programie brało udział 36 uczniów klas 6-8, przewidziany jest także udział rodziców w tych zajęciach. Ponadto pedagog szkolny uczestniczył w konferencji „Problemy dzieci i młodzieży we współczesnym świecie”, mając nowe wiadomości narodziły się pomysły które w niedalekiej przyszłości szkoła planuje realizować. W ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 8 klasie prowadzony był program „Zawód czy pasja?”, młodzież szkoły spotykała się na lekcjach wychowawczych z ludźmi wykonującymi różne zawody celem programu jest poszerzanie horyzontów. Uczniowie szkoły brali również udział w XIII Dziecięcych Igrzyskach Sportowych i w akcji czytelniczej „Noc w bibliotece”.

W roku 2022 **Szkoła Podstawowa im. o. Władysława Witkowskiego Redemptorysty w Karwodrzy** organizowała

spotkania dla rodziców, uczniów bądź uczestniczyła w projektach, szkoleniach, prelekcjach, warsztatach, których celem było wzmocnienie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie poprzez podjęte działania:

- rozmowy na temat sposobów na to, jak pomóc swojemu dziecku w nauce oraz radzeniu sobie z problemami wychowawczymi - 25 rodziców,
- wspieranie rodziców ucznia z autyzmem w szkole - spotkania ze specjalistami oraz wychowawcą klasy,
- zachęcanie rodziców (40) i uczniów (58) do korzystania z pomocy specjalistów zatrudnionych w szkole - pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog,
- wykonanie gazetki na korytarzu i rozdanie ulotek uczniom i rodzicom dotyczących przemocy w rodzinie,
- informacje na temat tradycji świątecznych w rodzinach na stronie internetowej szkoły,
- prelekcja do rodziców (34) i uczniów (58) na temat przemocy w rodzinie z podaniem telefonów i stron pomocowych,

• udział pedagoga szkolnego oraz nauczycieli w konferencjach, szkoleniach oraz webinarach na następujące tematy: „KONFLIKT rodzice, dzieci, nauczyciele” - 1 osoba, „Profilaktyka uzależnień - podstawy interwencji - Jak zapobiegać - jak pomagać. Praca z młodzieżą zagrożoną uzależnieniami od środków psychoaktywnych” - 2 osoby, „Zagrożenia behawioralne” - 1 osoba, Kolory depresji. Nauczycielom o depresji uczniów -1 osoba, „Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie” - 1 osoba, „Jak się odnaleźć w obecnym czasie? Jak radzić sobie z lękiem? - 1 osoba.

Szkoła Organizowała spotkania dla rodziców, uczniów bądź uczestniczyła w spotkaniach, pogadankach, warsztatach na temat opieki i wychowania dzieci, poprzez podjęte działania:

- informacje dotyczących zasad bezpieczeństwa podczas ferii świątecznych i zimowych dla uczniów i rodziców,
- organizacja akcji integrujących środowisko szkolne: Dzień Origami i Mój Pupil – Moje Zwierzę,
- uwrażliwienie uczniów na los ludzi chorych i potrzebujących: kartki świąteczne dla DPS w Karwodrzy, akcje charytatywne organizowane w szkole. Udział pedagoga szkolnego oraz nauczycieli w konferencjach, szkoleniach oraz webinarach na następujące tematy: „KONFLIKT rodzice, dzieci, nauczyciele”- 2 osoby, „Metody aktywizujące w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi” - 3 osoby, „Myśli i próby samobójcze dzieci i młodzieży” - 1 osoba, „Jak budować dobre relacje w szkole? Profilaktyka i prewencja zachowań ryzykownych.” - 1 osoba, „Wielokulturowość w polskiej szkole - praca z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym” - 1 osoba, udział w Kongresie Rzecznika Praw Dziecka: „Wychowanie trwa wiecznie” – 1 osoba.

Ponadto Szkoła w Karwodrzy brała udział w projektach, szkoleniach, warsztatach, których celem było wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, poprzez podjęte działania: Nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny oraz psycholog uczestniczyli w szkoleniach o tematyce:

- „Funkcjonowanie ucznia z autyzmem w szkole” - 15 osób,
- „Autyzm i Asperger - praca z trudnymi dziećmi” - 3 osoby,
- „Emocje mają moc. Dlaczego umiejętność samoregulacji w rozwoju emocjonalno-społecznym młodzieży jest tak ważna” - 2 osoby,
- „Edukacja, technologia – szanse czy zagrożenia?” - 1 osoba,
- „Czym jest motywacja? Prawdy i mity” - 2 osoby,
- „Trudne czasy tworzą silnych ludzi” - 3 osoby,
- „Współczesne uzależnienia dzieci i młodzieży” - 2 osoby,
- „Cyfrowa szkoła po nauczaniu zdalnym: jak efektywnie planować pracę, oszczędzać czas i angażować uczniów po lekcjach” - 4 osoby,
- „W zdrowym ciele zdrowy duch do nauki, czyli o edukacji prozdrowotnej na każdym przedmiocie” - 3 osoby,
- „Atak na Ukrainę. Jak wspierać uczniów, budować relacje w klasach wielokulturowych oraz zapobiegać dyskryminacji” - 2 osoby.

Zgodnie z uzyskanymi informacjami **Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lubaszowej** w roku 2022 organizował pogadanki na temat opieki i wychowania dzieci na spotkaniach z rodzicami – ogólnych, klasowych i indywidualnych w zależności od zaistniałych potrzeb, w ramach wzmacniania więzi rodziny organizowała spotkanie z okazji: Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka, Piknik Rodzinny. W ramach wyrównanie szans edukacyjnych w szkole prowadzone były zajęcia dydaktyczno wyrównawcze i koła zainteresowań.

Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole im. Księdza Jerzego Popiełuszki w Łowczowie w 2022r. prowadzone są systematyczne działania wspierające rodziców w wychowaniu i rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Wychowawcy prowadzą akcje uświadamiające oraz zbierają wiedzę na temat sytuacji domowej wychowanków. Ponadto realizowane były działania:

- zebrania z rodzicami - zbieranie informacji o problemach, rozmowy indywidualne, udostępnienie ulotek, plakatów o zagrożeniach - 31 rodziców,
- realizacja zajęć: Wychowanie do życia w rodzinie - 40 uczniów,
- warsztaty profilaktyczne dla uczniów kl. I-VI: Internet - wróg czy przyjaciel kl. I-VI - 53 uczniów,
- spotkanie z psychologiem - zebranie dla rodziców - Profilaktyka zagrożeń - 35 rodziców,
- realizacja szkoleń w ramach godzin wychowawczych „Programu Mentalnego Wsparcia i Rozwoju Młodzieży -

Michał Zawadka” - współpraca z Biblioteką Publiczną w Tuchowie - 31 uczniów, 5 nauczycieli,

- współpraca z PCPR w Tarnowie - 3 nauczycieli,
- informacja na stronie internetowej szkoły o możliwości skorzystania z pomocy pedagoga i godzinach jego pracy,
- zajęcia z pedagogiem na temat „Moje mocne strony”, „O czym mogę porozmawiać z pedagogiem” - kl. IV-VIII - 42 uczniów,
- stała gazetka informująca, gdzie szukać pomocy, plakaty uświadamiające zagrożenia,
- doposażenie szkoły w ramach programu „Laboratoria przyszłości”- 30 000 zł,
- wycieczki edukacyjne 3-dniowa do Warszawy - w ramach programu „Poznaj Polskę” - 42 uczniów kl IV-VIII.
- wycieczki edukacyjne (Kraków, Pilzno, Sandomierz) - 80 uczniów i przedszkolaków.

W Publicznej Szkole Podstawowej w Mesznej Opackiej w roku 2022, organizowano wydarzenia angażujące dzieci oraz ich rodziców w celu wzmacniania więzi rodzinnych, m.in. Dzień Babci Dzień Mamy i Taty, Bal Wszystkich Świętych. Tematy rodziny oraz jej roli w społeczeństwie poruszane były podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie dla klasy IV, VI i VII (13 uczniów) oraz lekcji religii (31 uczniów). Dwóch pracowników szkoły wzięło udział w 6 godzinnych warsztatach z psychologiem w zakresie postępowania z dziećmi z rodzin zastępczych, stosując metodę Self Regulation. Zdobytą wiedzę podzielono się zresztą pracowników w celu uskutecznienia opieki i wsparcia zapewnianego dzieciom w trudnych sytuacjach rodzinnych. Wychowawcy klas poruszali tematy opieki i wychowania dzieci podczas zebrań z rodzicami organizowanych 4 razy w roku. W celu wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży organizowano zajęcia dodatkowe z języka polskiego, w których uczestniczyło 4 uczniów oraz z informatyki dla 9 uczniów. Prowadzimy były również zajęcia zindywidualizowanej ścieżki nauczania oraz zajęcia wyrównawcze dla jednego ucznia.

Szkoła Podstawowa w Piotrkowicach w roku 2022 wedle przekazanych informacji w ramach wzmacniania rodziny oraz jej roli w społeczeństwie, zorganizowała warsztaty dla Rodziców z psychologiem – 34 osoby (1 spotkanie), pierwsza pomoc przedmedyczna dla rodziców przeprowadzona przez strażaków OSP Piotrkowice - 17 osób (1 spotkanie); realizowane były projekty w klasach „Moja rodzina” - 80 uczestników, gazetki tematyczne, celebrowanie Święta Rodziny – 80 osób (2 spotkania). W ramach wyrównanie szans edukacyjnych – szkoła brała udział w Projekcie „Laboratoria przyszłości” – zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych, warsztaty dla uczniów z psychologiem i pedagogiem 80 uczniów (9 spotkań). Organizowane były dodatkowe zajęcia

rozwijające zdolności i zainteresowania oraz zajęcia wyrównawcze. W ramach „Opieka i wychowanie” – zorganizowano warsztaty z psychologiem 17 osób (1 spotkanie), pogadanki - 80 osób (9 spotkań) oraz konsultacje dla Rodziców .

W roku 2022 **Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach** w zakresie wzmocnienia rodziny i jej roli w społeczeństwie organizowała spotkania:

- spotkanie Bożonarodzeniowe dla dzieci, rodziców, nauczycieli,

- spotkania z rodzicami, na których pani Dyrektor i wychowawcy klas wygłaszali pogadanki na temat sprawowania prawidłowej opieki nad dziećmi w rodzinach i właściwego wychowania młodego pokolenia – ok. 200 osób,

- spotkania dla dzieci, ich rodziców, babć i dziadków w przedszkolu,

- spotkania dla dzieci, ich rodziców, babć i dziadków w przedszkolu - ok. 50 dzieci, 25 rodziców i 50 babć i dziadków,

- spotkania wychowawców klas z rodzicami, na których wychowawcy wygłaszali pogadanki na temat sprawowania prawidłowej opieki nad dziećmi w rodzinach i właściwego wychowania młodego pokolenia – ok. 200 osób,

- spotkania indywidualne pedagoga szkolnego z rodzicami (udzielanie porad rodzicom w sprawach trudności wychowawczych, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych z dziećmi, przełamywaniu uczucia beznadziejności, osamotnienia, bezradności, niepewności i napięć psychicznych w związku z przeżywanymi trudnościami, wyjaśnianie przyczyn pojawiających się problemów; poradnictwo wychowawcze miało na celu modyfikowanie sposobu postępowania rodziców oraz ich postaw wychowawczych wobec dzieci, porady dotyczyły także rozwiązywania trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych.

Wszyscy nauczyciele wzięli udział w szkoleniu na temat: „Jak zapobiegać agresji i przemocy rówieśniczej oraz integrować zespół klasowy?” prowadzonym przez panią mgr Klaudia Fiksak – psychologa i psychoterapeutę. Pedagog szkolny przesłał materiały edukacyjne dla rodziców na temat znaczenia akceptacji dziecka w rodzinie. Ponadto Szkoła organizowała:

- zajęcia profilaktyczne prowadzone przez pedagoga z klasą V: Film edukacyjny „Nie daj się” - omówienie zagadnień z filmu oraz przypomnienie praw dzieci zapisanych w Konwencji Praw Dziecka,

- zajęcia profilaktyczne prowadzone przez pedagoga w kl. VIII na temat: „Odpowiedzialność prawna nieletnich”.

W szkole znajduje się również tablica dla rodziców/opiekunów dzieci, na której zamieszczane są przydatne informacje na

temat: wychowania dzieci, możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych, danych kontaktowych placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.

Dyrekcja **Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Trzemesnej** poinformowała, iż w roku 2022 organizowała spotkania i programy dla uczniów, których celem było wzmacnianie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci:

- na zajęciach wychowawczych przeprowadzono pogadankę na temat bezpieczeństwa przed feriami zimowymi oraz sposobu spędzania wolnego czasu – 25 osób,

- zorganizowano spotkanie przedstawiciela Policji na temat bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z kontaktem z osobami nieznanymi oraz bezpieczeństwa w sieci, poruszono też temat uzależnienia od komputera cyberprzemocy i upublicznianie danych osobowych - 24 osób,

- zamieszczano w szkole plakaty z obszaru tematycznego dotyczącego wspierania rodziny oraz zawierających telefony i adresy instytucji wspierających rodzinę, rozdawano uczniom ulotki informacyjne – 16 uczniów,

- edukowano rodziców w obszarze profilaktyki na zebrania rodziców: *Domowe zasady ekranowe, Profilaktyka zachowań ryzykownych prezentowanych w sieci* – 15 osób,

- przeprowadzono prelekcję dla uczniów: *Internet czy przyjaciel?, Profilaktyka uzależnień behawioralnych* – 17 osób,

- realizowano projekty wychowawczo-integracyjne w celu budowania wzajemnych relacji nauczyciele-uczniowie: *Dzień Kropki, Dzień Origami, Prezenty dla Babci i Dziadka, Mój pupil - moje zwierzę* – 16 osób,

- przeprowadzono prelekcję w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole” w połączeniu z konkursem z nagrodami – 22 osoby,

- na lekcjach wychowawczych podejmowano tematykę z zakresu skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie z agresją własną i innych – 11 osób,

- ramach wyrównywania szans szkoła organizowała: wyjazd do Tarnowa na multimedialne Widowisko Filmowe „Wehikuł czasu” – 18 osób, wyjazd do Tarnowa na spektakl „Wyjątkowa opowieść o najważniejszych wynalazkach” – 10 osób, objazdowy teatr lalek „Kukielka” z Ptaszkowej przedstawił przedstawienie „Droga do szczęścia” – 29 osób, wyjazd do Tuchowa – zwiedzanie Muzeum Miejskie w Tuchowie oraz obejrzenie edukacyjnej bajki „Muzyczny kodeks drogowy” – 12 osób, wyjazd do Trzciny koło Jasła, którego celem było zwiedzanie Skansenu archeologicznego i zabytkowego grodziska oraz warsztaty – 20 osób, zorganizowano zajęcia muzyczno-ruchowe w szkole prowadzone przez Panią z Ukrainy – 9 osób, działania wspierające rodziców – warsztaty

dla rodziców: edukacyjne filmy o marihuanie – jak to działa?, edukacyjnej filmy o dopalaczach – jak to działa? – 10 osób.

W Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tuchowie w 2022r. prowadzono szereg działań wspierających rodzinę. Główne formy współpracy z rodzicami można ogólnie podzielić na: zinstytucjonalizowane: Rada Rodziców, Rady klasowe; doraźne, takie jak: zebrania ogólnoszkolne, zebrania klasowe, rozmowy indywidualne nauczycieli, wychowawców, dyrekcji, pedagoga i psychologa szkolnego z rodzicami, konsultacje dla rodziców z nauczycielami oraz przedstawicielami policji ds. nieletnich, z kuratorami, kontakty korespondencyjne i telefoniczne, uroczystości imprezy szkolne.

Działania podjęte przez szkołę:

- zapoznanie rodziców na spotkaniach z wychowawcami klas z dokumentami regulującymi pracę szkoły, adaptacja uczniów w nowym środowisku zwrócenie uwagi rodziców na stres, jaki dziecko przeżywa kiedy wchodzi w nowe środowisko (głównie klasy I oraz IV) - 156 osób;

- problemy agresji, silna więź emocjonalna z rodzicami jako podstawowy czynnik chroniący dzieci przed zachowaniami ryzykownymi, zwrócenie uwagi rodzica na czynniki wywołujące agresję wśród dzieci i młodzieży oraz zwrócenie uwagi na cyberprzestrzeń - zebrania z wychowawcami - 367 osób;

- informacja od pedagoga szkolnego dla rodziców: „Czego internet nie powinien wiedzieć o dzieciach?” - 350 osób;

- szereg pogadarek edukacyjnych dla uczniów prowadzonych przez pedagogów, psychologa oraz nauczycieli na godzinach wychowawczych np. „Prawa człowieka”, „Konflikty pomiędzy rodzicami i dziećmi, próby szukania wzajemnego porozumienia”, „Prawa i obowiązki członków rodziny”, „Komunikacja w rodzinie”, „Moje obowiązki domowe”, „Jak sobie radzić w trudnych sytuacjach”;

- papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze wśród uczniów klas VII i VIII, zwrócenie uwagi rodziców na zagrożenia, na jakie są narażone dzieci - warsztaty z trenerem panią Katarzyną Ziobron w ramach projektu „Moje życie wolne od uzależnień: - podsumowanie trzech modułów: „Uzależnienia”, „Radzenie sobie z konfliktem” oraz „Rozwój tożsamości i osobowości” - 139 osób;

- program profilaktyczny – „Bieg po zdrowie” skierowany do uczniów klas IV oraz ich rodziców (zapobieganie paleniu papierosów) - 84 osoby;

- warsztaty dla uczniów klas VII – „Cyberprzemoc, depresja, profilaktyka uzależnień” - 86 osób;

- prelekcja dla rodziców z psychologiem Krakowskiego Centrum Edukacji i Profilaktyki - uzależnienia od nowych mediów - jak przeciwdziałać i na co zwracać uwagę? - 220 osób;

• wagary - zwrócenie rodzicom szczególnej uwagi na problem częstej nieobecności wśród uczniów – spotkania z wychowawcami klas - 139 osób.

Ponadto każdy wychowawca stwarzał okoliczności do udziału rodziców w życiu szkoły poprzez: organizowanie imprez o charakterze integracyjnym w oparciu o Plan wychowawczy klasy; organizowanie otwartych imprez i uroczystości szkolnych zgodnie z kalendarzem imprez; pomoc rodziców w opiece nad dziećmi w czasie wyjść i wyjazdów poza teren szkoły oraz imprez na terenie szkoły. Szkoła podejmowała następujące działania: wigilie klasowe organizowane przy współpracy z rodzicami, klasowe obchody Dnia Dziecka, klasowe bale karnawałowe, klasowe obchody Dnia Matki, Dnia Rodziny, akcja charytatywna – „Kartki dla seniora”, Piknik Szkolny - integracja rodziny, zacieśnianie więzi, spotkania w Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie, (wyjścia na dni otwarte, wolontariat uczniów), projekt „Trzymaj formę”, akcja charytatywna – „Podziel się świętami”, akcja charytatywna „Dzień w pidżamie”(580 osób), „Pomaganie jest cool” - zbiórka zabawek oraz słodyczy dla dzieci z tarnowskich domów dziecka (580 osób), zbiórka karmy, kocy dla zwierząt w schroniskach (580 osób), charytatywny koncert „Kołod i pastorałek” (580 osób), ślubowanie klas pierwszych (72 osoby), otrzęsiny klas IV (84 osoby), gminna inauguracja roku szkolnego 2022/2023 (580 osób), „Noc w muzeum”, koncert profilaktyczny w wykonaniu „RYMcerzy” – „Nie zmarnuj swojego życia” połączony z warsztatami dla uczniów klas VII i VIII (139 osób), wyjazd do kina Marzenie w Tarnowie na spektakl profilaktyczny „Wspomnienia narkomanki” na podstawie książki Barbary Rosiek - uczniowie klas VIII (87 osób), spotkanie z policjantem - pogadanki na temat bezpieczeństwa, kodeks drogowy, bezpieczne wakacje, profilaktyka uzależnień (580 osób).

W 2022r. Szkoła Podstawowa w Tuchowie organizowała również szkolenia dla nauczycieli:

- „Profilaktyka uzależnień. Podstawy interwencji. Jak zapobiegać. Jak pomagać. Praca z młodzieżą zagrożoną uzależnieniami od środków psychoaktywnych” - 3 osoby,
- „Profilaktyka uzależnień behawioralnych” - 3 osoby,
- „Autoagresja wśród dzieci, przyczyny i wsparcie” 1 osoba,
- „Huggy Woggy w przedszkolu i klasach I-III. Jak reagować na niepokojącą modę? (1 osoba),
- „Jak radzić sobie z dziecięcą złością?” – 1 osoba.

Szkoła Podstawowa w Zabłędzy w roku 2022 wedle przekazanych informacji organizowała spotkania dla rodziców, były to najczęściej wywiadówki podczas których poruszano tematy związane z wzmocnieniem rodziny oraz jej roli w społeczeństwie. Nauczyciele na bieżąco podczas lekcji uświadamiali uczniów jak ważna jest rodzina oraz jej rola w społeczeństwie, szkoła nie uczestniczyła w projektach,

szkoleniach, prelekcjach, warsztatach, których celem było wzmacnianie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie. Organizowano spotkania dla rodziców (wywiadówki) i nauczyciele na tych spotkaniach omawiali wspólnie z rodzicami tematy dotyczące opieki i wychowania dzieci. Szkoła nie uczestniczyła w spotkaniach, pogadankach, warsztatach, na temat opieki i wychowania dzieci, nie brała udziału w projektach, szkoleniach, warsztatach, których celem było wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Młodzież **Liceum Ogólnokształcącego w Tuchowie** w roku 2022 uczestniczyła w lekcjach, pogadankach, warsztatach na temat wzmacniania rodziny i jej roli w społeczeństwie. Uczniowie wszystkich klas (343 osoby) mają organizowane lekcje z wychowania do życia w rodzinie, gdzie poruszana jest tematyka dotycząca funkcji rodziny w społeczeństwie. Uczniowie wszystkich klas (343 osób) na lekcjach wychowawczych, lekcjach religii oraz zajęciach z pedagogiem realizują tematykę z zakresu funkcjonowania rodziny. Podczas tych spotkań poruszana była m.in. tematyka: „Struktura rodziny”, „Czym jest rodzina”, „Funkcje rodziny”, „Prawidłowe postawy rodzicielskie”, „Obowiązki państwa wobec rodziny”, „Rodzina wspólnotą życia i miłości”, „Zagrożenie miłości w rodzinie”, „Ludzie starzy skarbem rodziny”. Lekcje, pogadanki prowadzili pedagog szkolny, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, katecheta i wychowawcy klas. Zorganizowano również spotkanie dla rodziców z przedstawicielem policji na temat zachowań ryzykownych młodzieży, na którym zwrócono uwagę rodziców, na problemy z jakimi mogą się spotkać w wychowaniu swoich dzieci, oraz jamie działania mogą podejmować w celu eliminowania zagrożeń. Pogadanka z policjantem przeprowadzona była również dla uczniów klas pierwszych. Pedagog szkolny uczestniczył w szkoleniu zorganizowanym przez PCPR w Tarnowie „poMOC, a nie przeMOC”, na którym przekazano istotne informacje dotyczące opieki nad uczniami doświadczającymi przemocy. Celem wyrównywania szans edukacyjnych młodzieżyw LO realizowany jest projekt edukacyjny „MÓJ ROZWÓJ MOJA PRZYSZŁOŚĆ II”, w ramach którego odbywają się m.in. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów potrzebujących wsparcia. Odbywają się również zajęcia dodatkowe w ramach wyrównania braków wynikających z nauki zdalnej.

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie poinformowało, iż w roku 2022 w zakresie wzmocnienia roli rodziny w społeczeństwie oraz opieki i wychowania dzieci, na lekcjach wychowawczych, lekcjach wychowania do życia w rodzinie, lekcjach religii realizowane były tematy związane z opieką i wychowaniem dzieci – uczestniczyli w nich wszyscy uczniowie ponad 500 osób; ponadto szkoła organizowała spotkanie z zaproszonymi gośćmi:

• funkcjonariuszką Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie sierż. sztab. Kingą Siedlecką na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz zagrożeń współczesnego świata m.in. tych czyhających w sieci oraz tych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych - w spotkaniu uczestniczyło około 150 uczniów,

• terapeutą Arturem Tebień pt. „Jestem wolny mam przewagę” – program profilaktyczny dla młodzieży, w trakcie którego omawiane były między innymi zagadnienia związane z zagrożeniami występowania przemocy w rodzinie oraz uzależnieniami od środków psychoaktywnych i nowoczesnych technologii – w spotkaniu uczestniczyło 111 uczniów.

W zakresie wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w trzech projektach unijnych:

• „Mistrzowie w zawodzie II” celem projektu jest ułatwienie uczniom przechodzenia z etapu edukacji do etapu zatrudnienia (udział w kursach, płatnych praktykach zawodowych i stażach) – 139 uczniów.

• „Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II” celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcących się w szkołach zawodowych, poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego oraz podniesienie u uczniów małopolskich gimnazjów zdolności do podejmowania właściwych decyzji dotyczących dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej – 63 uczniów.

• „Informatyka - stawiam na rozwój V edycja” celem projektu jest podniesienie kompetencji kluczowych i właściwych postaw, umiejętności niezbędnych na rynku pracy - 30 uczniów.

Klub Dziecięcy „BOBAS” w Tuchowie zgodnie z przesłanymi informacjami nie organizował spotkań dla rodziców, uczniów, nie uczestniczył w projektach, szkoleniach, prelekcjach, warsztatach, których celem było wzmocnienie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie. Placówka również nie organizowała spotkań dla rodziców, uczniów, nie uczestniczyła w spotkaniach, pogadankach, warsztatach na temat opieki i wychowania dzieci oraz nie brała udziału w projektach, szkoleniach warsztatach, których celem było wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Dyrektor Domu Wczasów Dziecięcych w Jodłówce Tuchowskiej poinformowała, że w placówce ze względu na jej specyfikację – nie są organizowane spotkania z rodzicami wychowanków na których omawia się treści na temat: wzmocniania rodziny, jej roli w społeczeństwie, itp. W placówce goszczą dzieci i młodzież z terenu całego kraju na turnusach edukacyjno-rekreacyjnych, na które przyjeżdżają najczęściej klasy z wychowawcami. Ich działalność skupia się na wspieraniu fizycznym i psychicznym rozwoju dzieci i młodzieży oraz wzmocnieniu ogólnej kondycji psychofizycznej i kształtowaniu zachowań prozdrowotnych,

	z wykorzystaniem lokalnych warunków klimatycznych. Ochronka Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP Niepubliczne Przedszkole w Tuchowie, Niepubliczne Integracyjne Przedszkole w Tuchowie, oraz Zespół Szkoły Podstawowej im. Sierż. AK Józefa Siwaka „Waligóry” i Przedszkola w Buchcicach do których zostały wystosowane pisma nie udzieliły informacji dotyczących organizacji spotkań dla rodziców, uczniów bądź uczestniczenia w projektach, szkoleniach, prelekcjach, warsztatach, których celem było wzmacnianie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie.
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz rodzin których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	W roku 2022 ze względu na brak osoby chętnej do pracy jako asystent rodziny nie udzielono wsparcia w tej formie.

2. Wspieranie rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego wykonywania swojej funkcji

Działania w ramach realizacji celu:

- zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny lub rodziny wspierającej,
- poprawa sytuacji socjalno-bytowej rodzin,
- organizowanie spotkań, pogadanek, warsztatów dla rodziców w celu poszerzenia ich wiedzy na temat opieki i wychowania dzieci,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach programów i projektów,

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny lub rodziny wspierającej	<ul style="list-style-type: none"> • W roku 2022 ze względu na brak osoby chętnej do pracy jako asystent rodziny nie udzielono wsparcia w tej formie. • Brak rodzin wspierających.
- liczba rodzin, z którymi zakończono pracę oraz powody jej zakończenia	<ul style="list-style-type: none"> • W roku 2022 ze względu na brak osoby chętnej do pracy jako asystent rodziny nie udzielono wsparcia w tej formie.
- liczba rodzin objętych pomocą w formie zasiłków, dożywiania oraz rzeczowej	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie w roku 2022 udzielił pomocy 235 rodzinom. Z pomocy finansowej w formie zasiłków z pomocy społecznej skorzystało w ocenianym roku 177 rodzin, w których żyło 328 osób. Pomocy w formie świadczeń niepieniężnych Ośrodek udzielił 63 rodzinom, w których znajdowało się 114 osób.</p> <p>Poza pomocą pieniężną i niepieniężną tutejszy Ośrodek w roku 2022 współpracował ze Stowarzyszeniem Nasza Dąbrówka Tuchowska które zajęło się</p>

	dystrybucją wśród mieszkańców głównie w Dąbrówce Tuchowskiej oraz Miesznej Opackiej pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 - wydano 52 skierowania (136 osób w rodzinach) oraz Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Tuchowie – wydano 6 skierowań.
- liczba spotkań z rodzinami oraz liczba uczestników, liczba programów/zajęć	Patrz: Cel pierwszy wskaźnik 5
- liczba dzieci objętych pomocą w formie pomocy materialnej o charakterze socjalnym	W roku 2022 udzielono 208 uczniom stypendiów szkolnych na kwotę 128.703,48zł, wypłacono także 42 uczniom Stypendium Burmistrza na łączną kwotę 19.650,00zł. W 2022r. nie wypłacono zasiłków szkolnych (nie wpłynął żaden wniosek).

3. Zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego

Działania w ramach realizacji celu:

- rozszerzenie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego w formie porad prawnych, psychologicznych, pedagogicznych, pracy socjalnej, itp.,
- zapewnienie rodzinom dysfunkcyjnym pomocy asystenta rodziny/pracownika socjalnego,
- realizacja działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomani, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na rzecz rodzin.

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających z poradnictwa oraz liczba udzielonych porad - liczba specjalistów	<ul style="list-style-type: none"> • W roku 2022 Ośrodek nie miał zatrudnionego asystenta rodziny, w 2020 roku został ogłoszony nabór na stanowisko asystenta rodziny na stronie internetowej Ośrodka oraz na BIP. Znajduje się także na tablicy ogłoszeń dostępnej w siedzibie urzędu. Nabór w dalszym ciągu obowiązuje. Ponadto przeprowadzone zostało rozeznanie w zakresie osób spełniających wymogi ustawowe na stanowisko asystenta rodziny zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Pomimo naboru na to stanowisko, nie wyłoniliśmy osoby chętnej do współpracy a zarazem spełniającej wymogi formalne i merytoryczne na stanowisko asystenta rodziny. Pracę w rodzinie poprzez wizyty i rozmowy prowadzili pracownicy socjalni, • udzielenie 183 rodzinom, w których żyje 396 osób pomocy w formie pracy socjalnej • w razie potrzeby kierowano klientów do konsultanta prawnego zatrudnionego przez
---	--

	<p>OPS w Tuchowie jak również wskazywano możliwość uzyskania bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich – skorzystało 5 osób,</p> <ul style="list-style-type: none"> • w związku z realizacją zadania dofinansowanego ze środków Wojewody Małopolskiego w ramach wsparcia finansowego zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej z poradnictwa psychologicznego skorzystało 6 osób, • w przypadku osób pokrzywdzonych przestępstwem wskazywano poradnictwo specjalistyczne w Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego, • w razie potrzeby kierowanie rodzin do Powiatowej Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Tarnowie Filia w Tuchowie w celu uzyskania wsparcia psychologicznego, logopedycznego, • w razie potrzeby kierowanie rodzin do Ośrodka Psychoterapii Centrum Zdrowia Tuchów w celu uzyskania pomocy psychologicznej dorosłych, psychologicznej dzieci, uzależnienia, współuzależnienia.
- liczba zatrudnionych asystentów rodziny	W roku 2022 brak zatrudnionego asystenta rodziny.
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	W roku 2022 brak zatrudnionego asystenta rodziny.
- liczba przedszkoli i żłobków	1 żłobek, 10 przedszkoli i 7 oddziałów przedszkolnych, 13 szkół podstawowych, 2 szkoły średnie, 12 świetlic przyszkolnych, Placówka Wsparcia Dziennego „Kubusie” oraz Placówka Wsparcia Dziennego „Wspólne Szczęście”.
- liczba programów i uczestników działań profilaktycznych	<p>W ramach prowadzonych działań profilaktycznych GKRPA w Tuchowie w 2022r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrealizowano programy profilaktyczne w szkołach podstawowych Gminy Tuchów w zakresie uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych uzależniających, przemocy oraz zjawiska izolacji społecznej i depresji takie jak: warsztaty profilaktyczne „Mentalna szkoła dla klas 7 i 8, profilaktyka uzależnień, cyberprzemoc dla rodziców i dzieci klas 7, program profilaktyczny „Wiara w siebie i radość z życia kontra depresja dla klas 6-8, „Nie zmarnuj swojego życia” klasy 7 – 8, „Jestem wolny mam przewagę” dla

	<p>młodzieży klasy I szkoły średniej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjęte zostały działania mające na celu integrację społeczną osób ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, tj. dofinansowanie konkursu piosenki obcojęzycznej oraz konkursu „Nie pal proszę”, zakupiono przedmioty materialne: książki o tematyce profilaktycznej, gry sprzęt i odzież sportową, kangurki namioty inne, które przekazano do szkół, przedszkoli, Biblioteki Publicznej w Tuchowie, ochotniczych straży pożarnych w Gminie Tuchów, a także klubów sportowych gminy i Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy w celu ułatwienia prowadzenia zajęć z elementami profilaktyki uzależnień, organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, • zakupiono materiały profilaktyczne do prowadzenia zajęć lekcyjnych dla dzieci i młodzieży dotyczących zależności od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i udostępniono je szkołę do realizacji w ramach zajęć lekcyjnych, • zakupiono i rozdysponowano ulotki plakaty informacyjno - edukacyjne z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych, behawioralnych, oraz kampanii stop przemocy, kierowco nie pij i sprzedaż alkoholu, • w ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły” zakupiono dla uczniów opaski odblaskowe i breloki odblaskowe z numerami alarmowymi, które zostały rozdane uczniom klas I, a funkcjonariusze Komisariatu Policji w Tuchowie przeprowadzili wykłady na temat bezpieczeństwa drogowego i zagrożenia dla niego wynikającego ze spożywania alkoholu, • dofinansowano realizację bajki „Muzyczny kodeks drogowy”, promującej wśród szerokiej społeczności lokalnej bezpieczeństwo na drodze.
--	---

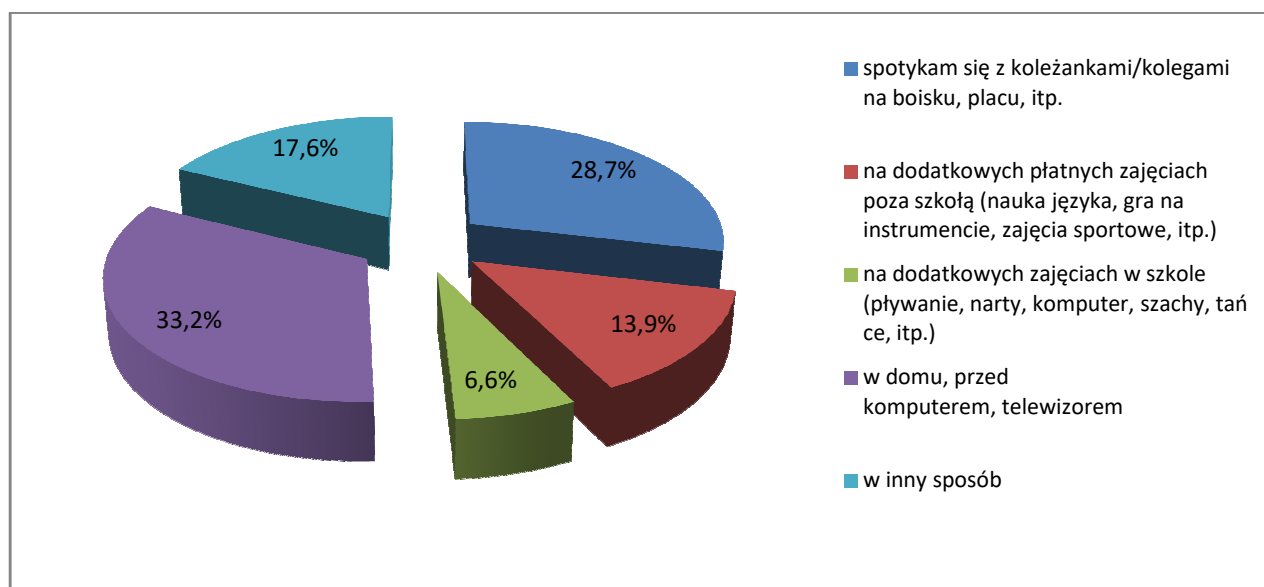
Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie opracowując ewaluację oraz sprawozdanie z programu za 2022r. przygotował ankietę skierowaną do uczniów szkół z terenu gminy Tuchów dotyczącą rozeznania preferowanych form spędzania czasu wolnego oraz ankietę skierowaną do mieszkańców gminy Tuchów dotyczącą rozeznania zasadności utworzenia placówki wsparcia dziennego.

Ankieta sporządzona została w celu dokonania diagnozy potrzeb w zakresie utworzenia placówki wsparcia dziennego po rekomendacji Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, która ma zostać przeprowadzona co najmniej raz w roku, np. podczas dokonywania sprawozdania i ewaluacji Gminnego programu wspierania rodziny w gminie Tuchów.

Ankiety, ze względu na panującą epidemię, przesłano w formie elektronicznej do szkół podstawowych oraz ponadgimnazjalnych z terenu Gminy Tuchów z prośbą o rozesłanie jej wśród uczniów jak i rodziców. Otrzymano 244 ankiet skierowanych do uczniów oraz 102 ankiety skierowane do rodziców. Ankieta skierowana do uczniów jak i do rodziców składała się z 8 pytań.

Analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów szkół z terenu gminy Tuchów zasadności utworzenia placówki wsparcia dziennego.

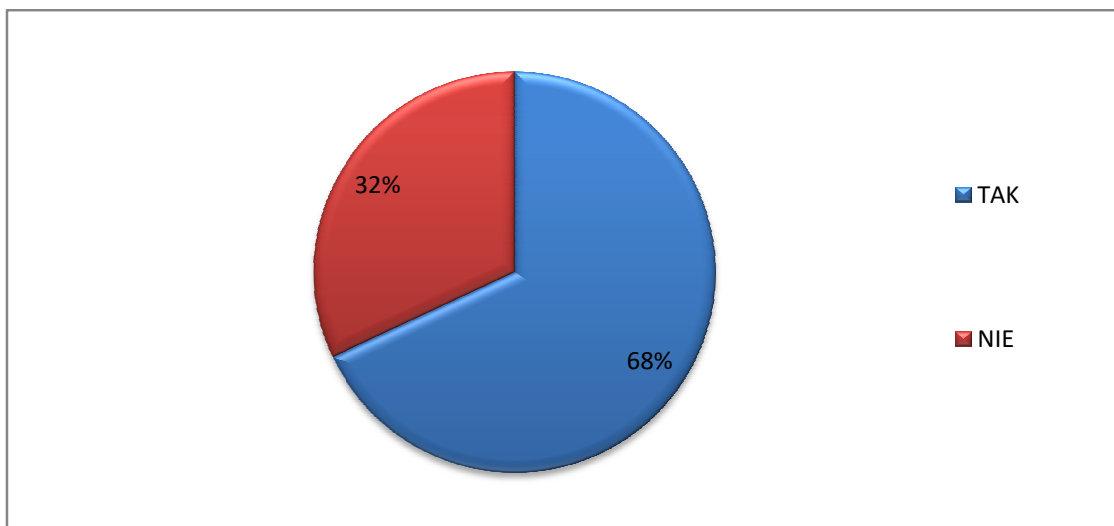
Na podstawie otrzymanych ankiet należy stwierdzić, że spora część uczniowie wolny czas spędza w domu, przed komputerem, telewizorem (33,2%) lub spotykając się z koleżankami/kolegami na boisku placu, itp. (28,7%). 13,9% ankietowanych uczniów wolny czas spędza na dodatkowych płatnych zajęciach poza szkołą (nauka języka, gra na instrumencie, zajęcia sportowe, itp.). Na dodatkowych zajęciach w szkole czas spędza 6,6% uczestniczących w ankiecie, 17,6% spędza czas wolny po lekcjach w inny sposób, m.in. na odrabianiu lekcji, czytaniu książki, zabawie z rodzeństwem, grze w gry, siłowni, rysowaniu, treningu w piłkę nożną, uczeniu się, rozwijaniu hobby, na dworze, w domu.

Wykres 1. Jak najczęściej spędzasz czas po lekcjach?

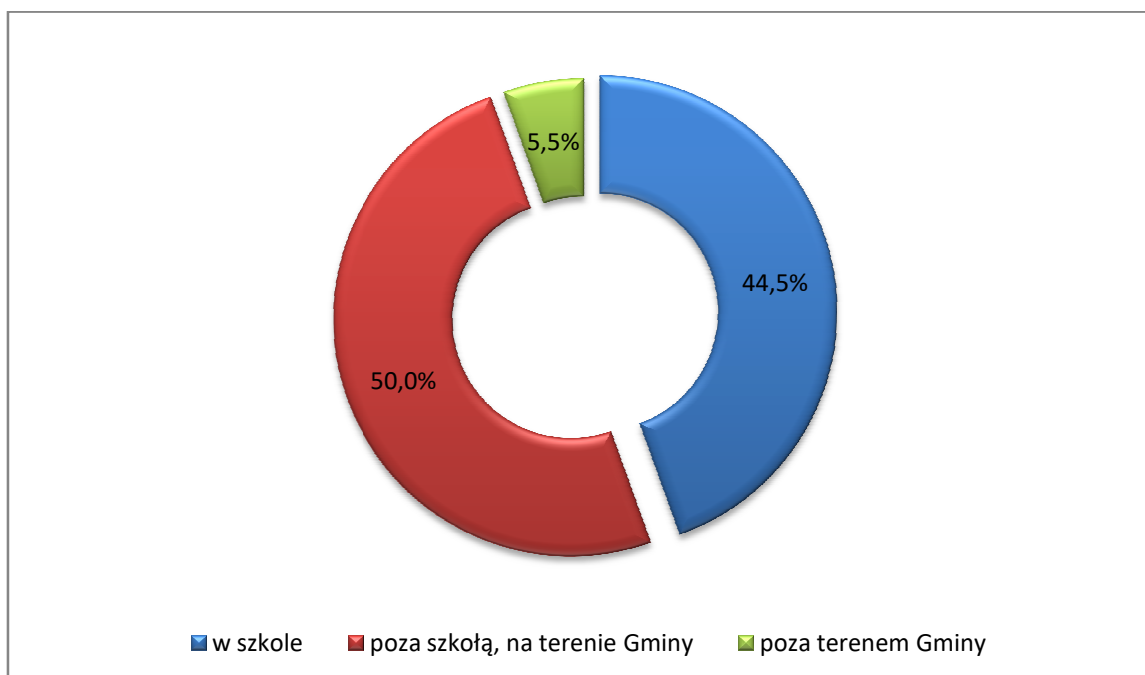
Z powyższych odpowiedzi uczniów można wywnioskować, iż uczniowie mają czas na dodatkowe zajęcia po szkole. Najprawdopodobniej epidemia przyczyniła się do faktu, że aż 33,2% uczniów czas spędza w domu przed komputerem lub telewizorem, jednak być może byłiby chętni do skorzystania z dodatkowych zajęć. W związku z tym można wnioskować, że gdyby na terenie gminy pojawiła się szersza oferta zajęć dodatkowych uczniowie znaleźliby czas, aby z niej skorzystać.

Kolejne pytanie dotyczyło udzielenia odpowiedzi na pytanie czy uczniowie uczestniczą w zajęciach dodatkowych. Aż 68% ankietowanych uczniów udzieliło odpowiedzi twierdzącej.

Wykres 2 . *Czy uczestniczysz w zajęciach dodatkowych?*

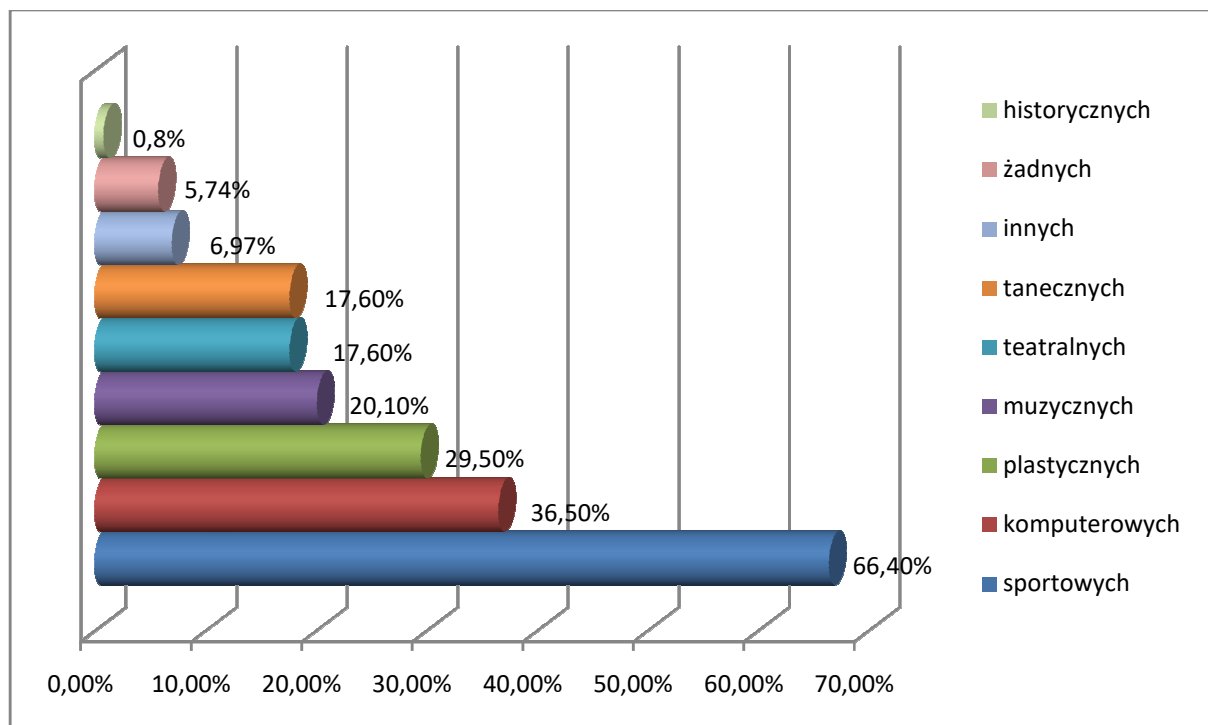
Pytanie 3 było powiązane z pytaniem 2 i dotyczyło wskazania, gdzie uczniowie, którzy uczestniczą w zajęciach dodatkowych korzystają z tych zajęć. Najczęściej ankietowani wskazywali, iż uczestniczą w nich poza szkołą, na terenie Gminy (50%). Mniej licznie (44,5%) uczniowie korzystają z zajęć w szkole, zaś 5,5% ankietowanych odbywa zajęcia dodatkowe poza terenem naszej gminy.

Wykres 3 . *Gdzie odbywają się te zajęcia?*

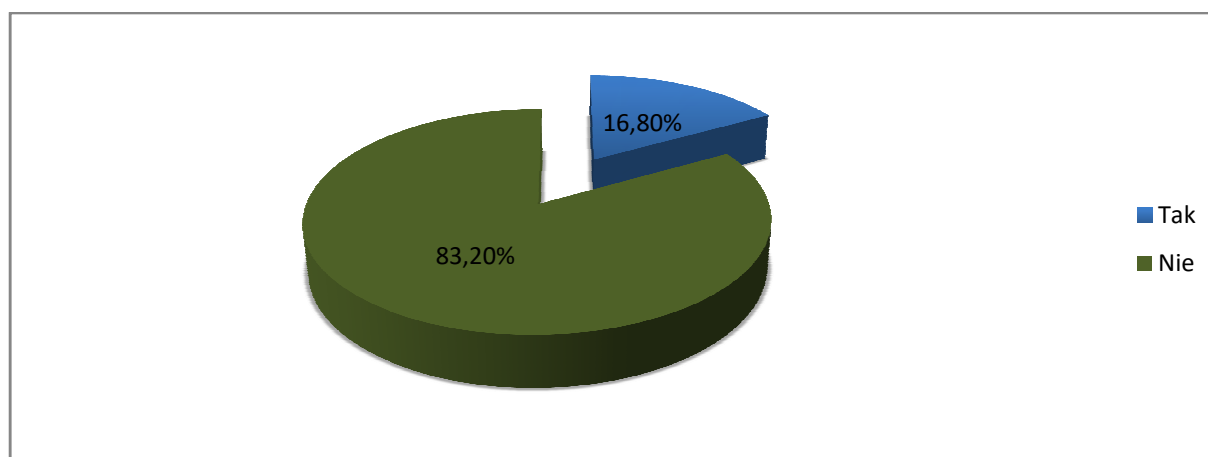
W kolejnym pytaniu uczniowie udzielili odpowiedzi na pytanie: W jakich zajęciach chciałbyś /chciałabyś uczestniczyć? Mogli zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi. Uczniowie w przeważającej mierze wskazali na zajęcia sportowe (66,4%), następnie zajęcia komputerowe (36,5%), plastyczne (29,5%), muzyczne (20,1%), taneczne i teatralne (po 17,6%), zaś 0,8% uczniów chciałoby uczestniczyć w zajęciach historycznych. 6,97% uczniów

wyraziło chęć uczestniczenia w innych zajęciach (m.in. strażackich, sztuki walki, angielski, gimnastycznych, matematycznych, gotowania, szachowych, wojskowych, przyrodniczych, nauki o motoryzacji oraz nauki gry w cs). Zaznaczyć należy, iż 5,74% ankieterowanych nie chciałoby uczestniczyć w żadnych zajęciach.

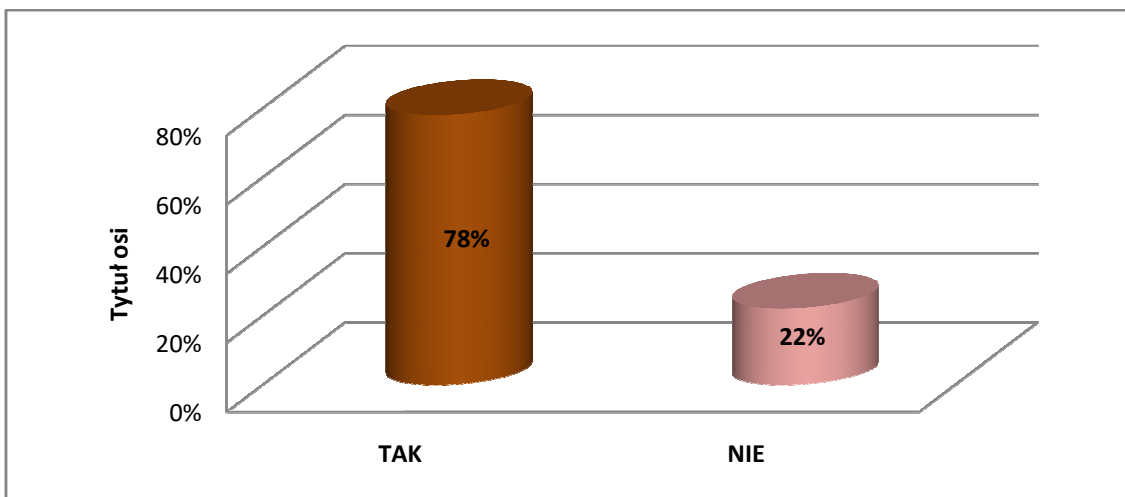

Wykres 4. W jakich zajęciach chciałabyś/chciałbyś uczestniczyć?

W kwestionariuszu ankiety zadano uczniom także pytanie dotyczące potrzeby pomocy przy odrabianiu lekcji oraz o możliwość jej uzyskania od rodziców, rodzeństwa lub innych osób z rodziny. Aż 83,2% ankieterowanych uczniów zaprzeczyło potrzebie pomocy w odrabianiu lekcji. Spośród 16,8% uczniów, którzy potwierdzili potrzebę pomocy w odrabianiu lekcji zadeklarowała jednocześnie, że może liczyć na pomoc ze strony najbliższych (78%). Aż 22% uczniów stwierdziło, iż nie może liczyć na taką pomoc ze strony rodziców, rodzeństwa lub innych osób.

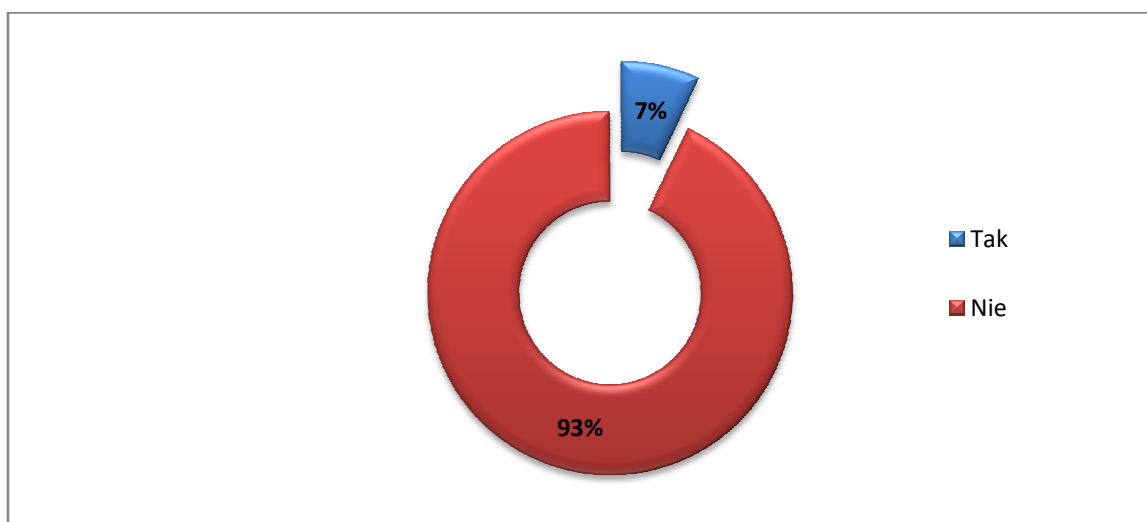
Wykres 5. Czy potrzebujesz pomocy w odrabianiu lekcji?

Wykres 6. Czy możesz liczyć na pomoc rodziców, rodzeństwa lub innych osób w odrabianiu lekcji?

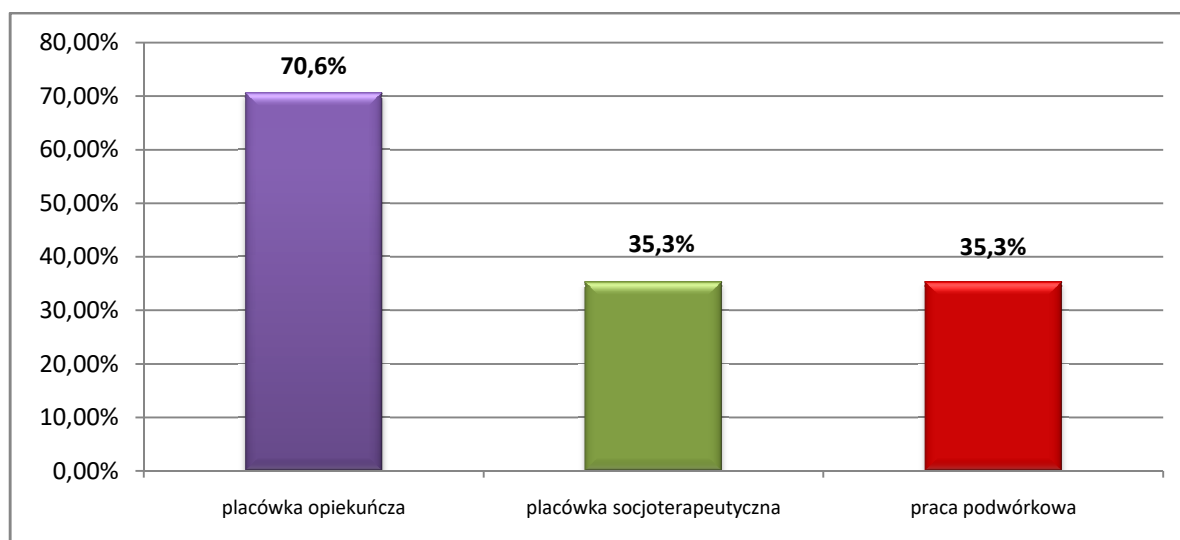
Powyższe wyniki ankietowanych pokazują, iż istnieje pewien odsetek uczniów, którzy wymagaliby pomocy w nauce, a nie mogą na nią liczyć ze strony najbliższych. Możliwość uzyskania pomocy w placówce wsparcia dziennego, bądź udział w zajęciach wyrównawczych, pozwoliłaby uczniom tym skorzystać z pomocy w tym zakresie.

Ostatnie dwa pytania zadane uczniom miały na celu uzyskanie odpowiedzi, czy uczniowie chcieliby uczęszczać do placówki wsparcia dziennego, a jeśli tak - do jakiego typu (placówki opiekuńczej, socjoterapeutycznej czy pracy podwórkowej). Wyjaśniono, w jakim obszarze działają poszczególne placówki. Na postawione pytanie dotyczące chęci uczęszczania do placówki 93% uczniów, którzy uczestniczyli w badaniu odpowiedziało przecząco. Tylko 7% (17 osób) uczniów zadeklarowało chęć uczestniczenia po szkole do jednego z 3 typów placówki.

Wykres 7. Czy chciałabyś/chciałbyś uczęszczać po szkole do placówki wsparcia dziennego?

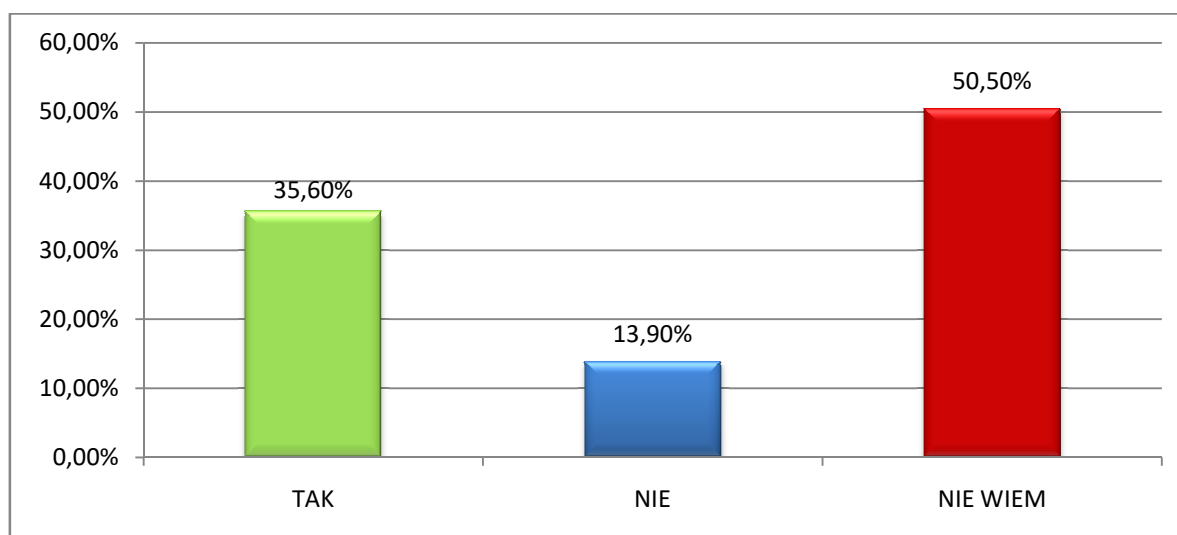
Uczniowie, którzy zadeklarowali chęć uczestnictwa do placówki wsparcia dziennego, większość z nich chciałaby uczęszczać do placówki wsparcia dziennego typu placówki opiekuńczej (70,6%). 35,3% ankietowanych wyraziło chęć uczestnictwa w placówce typu socjoterapeutycznej, zaś 35,3% wskazało placówkę w formie pracy podwórkowej.

Wykres 8. Do jakiego typu placówki wsparcia dziennego chciałabyś/chciałbyś uczęszczać?

Analiza ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Tuchów zasadności utworzenia placówki wsparcia dziennego

Ankiety otrzymano od 102 mieszkańców gminy Tuchów. Kwestionariusz ankiety zawierał 8 pytań. Odpowiedzi ankietowanych przedstawiają się następująco: na pierwsze pytanie odnośnie znajomości rodzin wieloproblemowych (tzn. takich, które borykają się z ubóstwem, alkoholizmem, problemami opiekuńczo-wychowawczymi, niepełnosprawnością długotrwałą lub ciężką chorobą) i wymagają pomocy ze strony gminy 50,5% ankietowanych nie wie, czy występują takie rodziny wokół nich. 35,6% potwierdziło występowanie takich rodzin, zaś 13,9% badanych stwierdziło, iż nie ma takich rodzin.

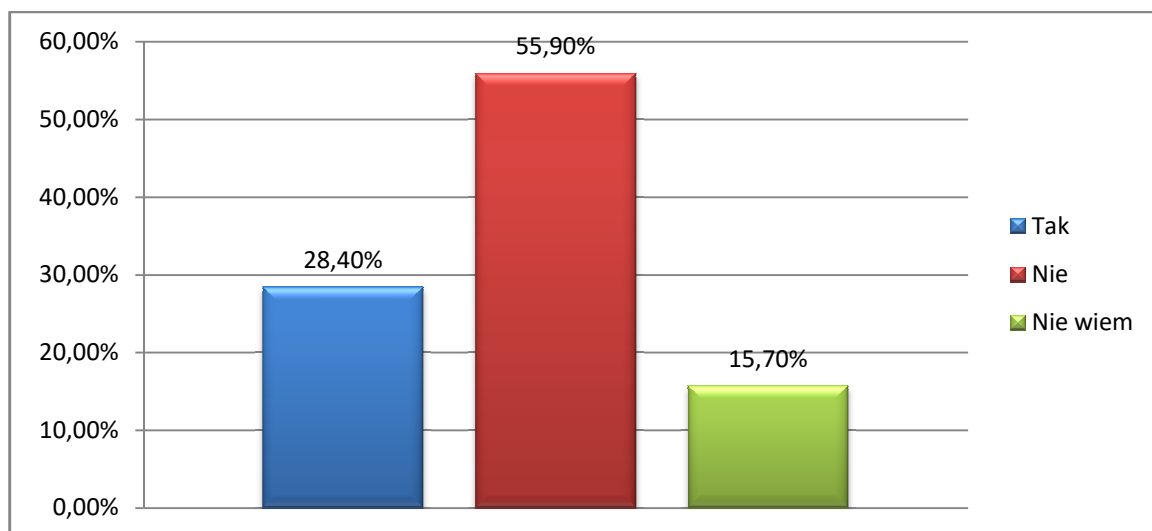
Wykres 9. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie gminy jest dużo rodzin wieloproblemowych (takich, które borykają się z ubóstwem, alkoholizmem, problemami opiekuńczo-wychowawczymi, niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą), które wymagają pomocy ze strony gminy?

Pytanie 2 było połączone z pytaniem 1 i dotyczyło określenia czy jeśli wskazano, że są rodziny wieloproblemowe, to czy powinny one zostać objęte pomocą gminy i uczęszczać na zajęcia ze specjalistami? Twierdząco odpowiedziało 88,9% ankietowanych mieszkańców, którzy stwierdzili, że występują na terenie gminy rodziny wieloproblemowe i jednocześnie uważają, że rodziny takie powinny zostać objęte pomocą gminy i uczęszczać na zajęcia ze specjalistami, 5,6% badanych odpowiedziało, iż nie wiedzą czy rodziny takie powinny być objęte pomocą. Przeciwnych objęciem pomocy gminy jest 5,6%.

Wykres 10. Czy Pana/Pani zdaniem dzieci z rodzin wieloproblemowych powinny zostać objęte pomocą gminy i uczęszczać na zajęcia ze specjalistami?

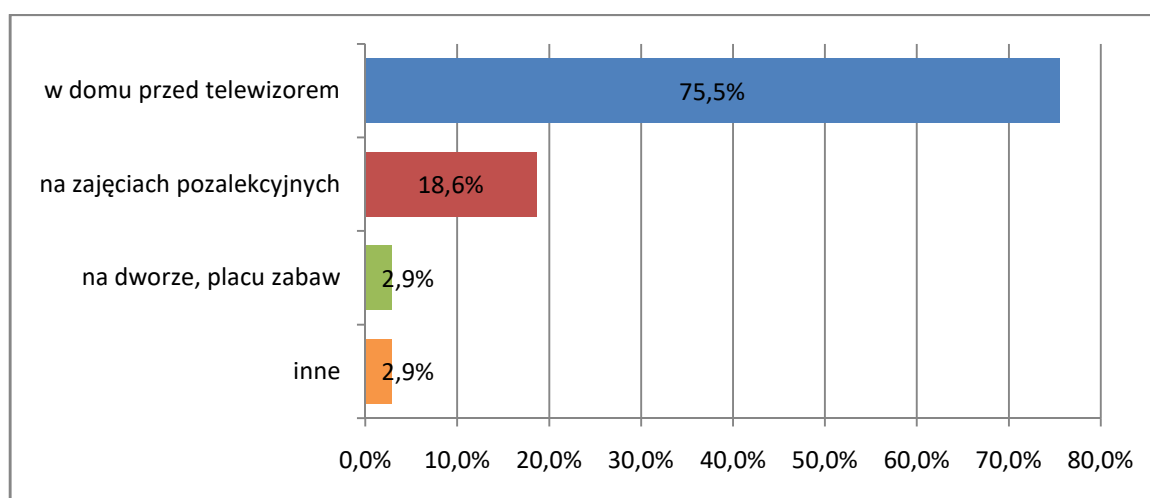
W kolejnym pytaniu chciano rozeznąć, czy zdaniem ankietowanych na terenie gminy jest wystarczająca oferta bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych. Ponad połowa biorących udział w ankiecie (55,9%) twierdzi, iż oferta bezpłatnych na terenie gminy zajęć jest nie wystarczająca, 28,4% badanych uważa, że oferta bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych jest wystarczająca, zaś zdaniem 15,7% nie ma zdania w tym zakresie.

Wykres 11. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie gminy Tuchów jest wystarczająca oferta bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych (np. w domu kultury, szkole)?

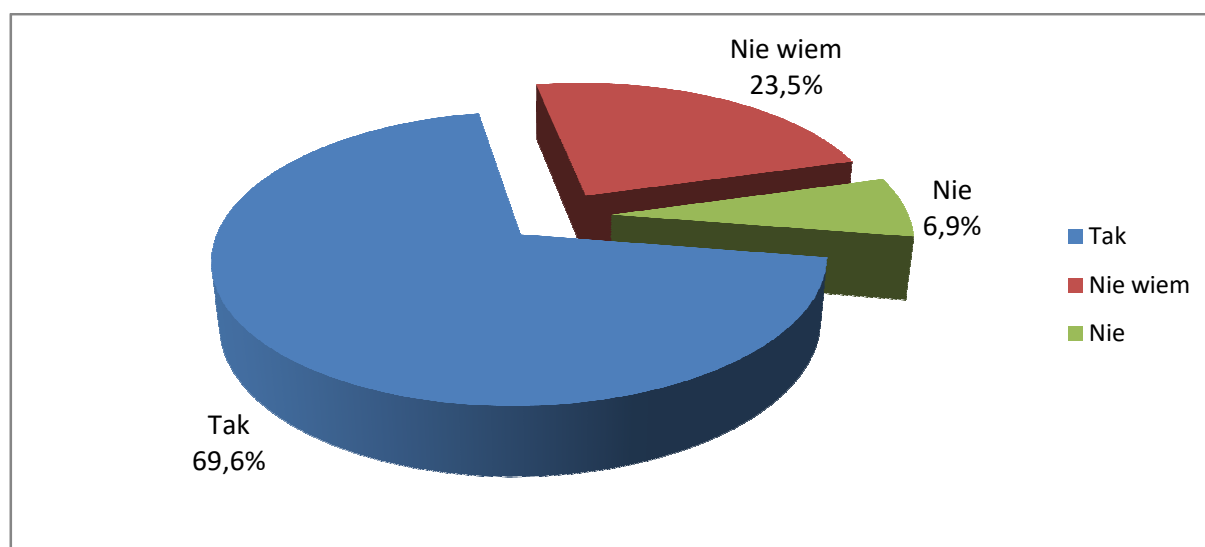
Na pytanie „Jak Pana/Pani zdaniem dzieci i młodzież z terenu Gminy spędza wolny czas po lekcjach?”. Zdecydowana większość uczestników badania (75,5%) stwierdziło, iż w domu przed telewizorem, komputerem, 2,9% - na dworze, placu zabaw, 18,6% na zajęciach pozalekcyjnych, zaś 2,9% twierdzi, że w inny sposób.

Można zatem domniemywać, iż w przypadku poszerzenia oferty zajęć pozaszkolnych, organizowanych czy to w szkole, czy poza szkołą, istnieje pewien odsetek dzieci, które mogłyby skorzystać z oferty i czynnie spędzać czas po lekcjach, z innymi rówieśnikami.

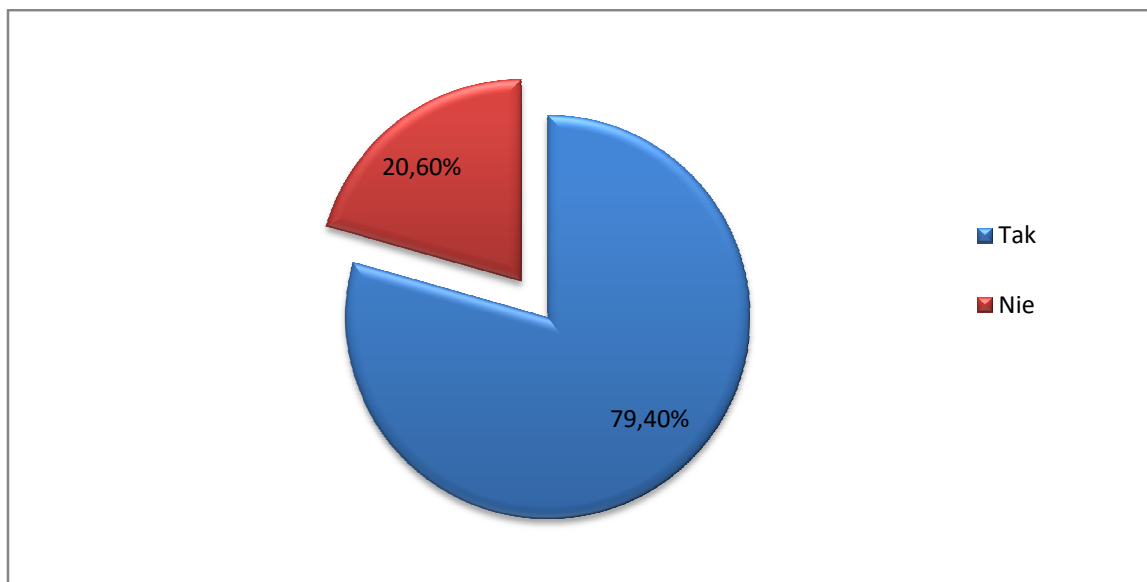
Wykres 12. Jak Pana/Pani zdaniem dzieci i młodzież z terenu Gminy spędza wolny czas po lekcjach?

Na pytanie skierowane do mieszkańców gminy Tuchów, czy jeśli znaleźliby się w trudnej sytuacji zdecydowaliby się jako rodzina podjąć współpracę z placówką wsparcia dziennego 69,6% ankietowanych odpowiedziało, że podjęliby taką współpracę, 6,9% badanych stwierdziło, iż nie podjęliby współpracy, a 23,5% badanych nie wiedziało czy wyraziłoby zgodę na podjęcie współpracy. Otwartość rodziców na pomoc innych daje nadzieje na dobrą współpracę i może przyczynić się do pozytywnych efektów.

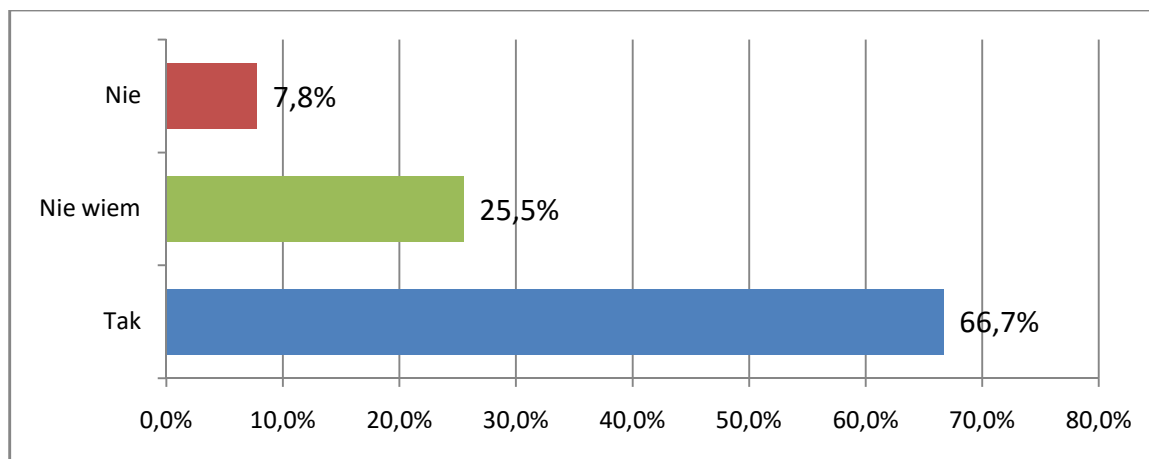
Wykres 13. Czy jeśli Pan/Pani znalazł/znalazłaby się w trudnej sytuacji zdecydował/zdecydowałaby się jako rodzina podjąć współpracę z placówką wsparcia dziennego?

Zapytano również mieszkańców czy posiadają informację, iż na terenie Gminy Tuchów funkcjonują: ponadgminna placówka wsparcia dziennego „Placówka Wsparcia Dziennego „Kubusie” prowadzona przez Parafię pw. św. Jakuba Apostoła w Tuchowie, Placówka Wsparcia Dziennego „Wspólne szczęście” w Tuchowie przy ulicy Zielonej oraz Świetlica „Zielony Domek” przy ul. Tarnowskiej w Tuchowie. Zdecydowana większość 79,4% osób odpowiedziało, iż posiada tę informację, 20,6% osób nie było poinformowanych o placówkach które funkcjonują na terenie Gminy Tuchów.

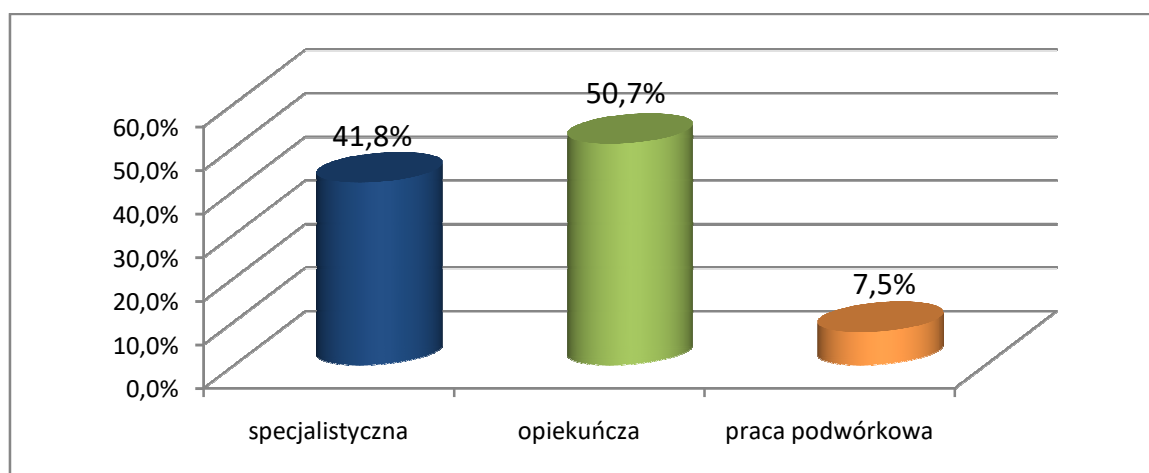
Wykres 14. Czy wie Pani, iż na terenie Gminy Tuchów funkcjonują: ponadgminna placówka wsparcia dziennego „Placówka Wsparcia Dziennego „Kubusie” prowadzona przez Parafię pw. św. Jakuba Apostoła w Tuchowie, Placówka Wsparcia Dziennego „Wspólne szczęście” w Tuchowie przy ulicy Zielonej oraz Świetlica „Zielony Domek” przy ul. Tarnowskiej w Tuchowie.

Ostatnie dwa pytania dotyczyły udzielenia odpowiedzi, czy powinna powstać placówka wsparcia dziennego a jeśli tak, to jakiego typu. Większość ankietowanych opowiedziało, iż taka placówka winna powstać – 66,7%. 7,8% uczestników badania stwierdziło, że nie ma takiej potrzeby. Pozostała część ankietowanych 25,5% nie wiedzą, czy jest potrzeba utworzenia takiej placówki.

Wykres 15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie Gminy powinna powstać placówka wsparcia dziennego?

Spośród 68 ankietowanych, którzy w ankiecie odpowiedzieli, iż taka placówka winna powstać, 50,7% wskazało na potrzebę utworzenia placówki typu opiekuńczego, która zapewniałaby opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Zdaniem 41,8% badanych uważa, iż zasadne byłoby utworzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego, zapewniającej zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, która realizowałaby indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię, również 7,5% ankietowanych wskazało na potrzebę utworzenia placówki opartej na pracy podwórkowej, w formie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych przez wychowawcę.

Wykres 16. Jaki rodzaj placówki wsparcia dziennego według Pana/Pani powinien powstać na terenie gminy?

Pytania w przeprowadzonej ankiecie wśród dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy Tuchów miały na celu zebranie informacji o sposobach spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież oraz ich chęci uczestniczenia w zajęciach zorganizowanych w placówce wsparcia dziennego. Z kolei ankieta skierowana do mieszkańców gminy Tuchów miały na celu rozeznanie czy w gminie Tuchów istnieje potrzeba utworzenia placówki wsparcia dziennego.

Otrzymane ankiety pokazały, iż można stwierdzić, iż większość dzieci mają zapewnione i korzystają z dodatkowych zajęć, czy to w szkole czy poza nią. Istnieje w dalszym ciągu odsetek dzieci, które wolny czas spędzają w domu lub same organizują sobie czas po lekcjach poprzez spotkania z koleżankami i kolegami. Zdecydowana część uczniów chciałaby aktywnie spędzać czas na zajęciach sportowych, komputerowych i plastycznych. Duża grupa chciałaby korzystać z zajęć muzycznych, tanecznych czy teatralnych. Zorganizowanie takich zajęć, które zaintrygują dzieci i młodzież pozwoliłoby na rozwój ich kompetencji i doskonalenie umiejętności.

Na postawione pytanie dotyczące pomocy w nauce, zdecydowana mniejszość - 16,6% uczniów wskazała, iż potrzebuje pomocy przy odrabianiu prac domowych, a 22% z nich wskazało, iż jednocześnie nie może uzyskać wsparcia rodziny przy odrabianiu lekcji. Taką pomoc mieliby szansę otrzymać w świetlicy środowiskowej.

Z kolei mieszkańcy w wypełnionych ankietach wyrazili zdanie, iż na terenie gminy są rodziny wieloproblemowe, które powinny być objęte pomocą gminy i uczęszczać na zajęcia ze specjalistami. Z ankiet wynika, iż ponad połowa ankietowanych (55,9%) uważa, że oferta

bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych jest nie wystarczającą, jedynie 28,4% jest zdania, iż oferta bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych jest wystarczająca (15,7% nie ma zdania), dlatego młodzież i dzieci spędzają wolny czas w domu przed telewizorem, komputerem. 69,6% rodziców zadeklarowała, iż jeśli byłaby możliwość podjęliby współpracę z placówką wsparcia dziennego. Aż 2/3 ankietowanych jest zdania, iż powinna powstać na terenie gminy placówka wsparcia dziennego, w której specjaliści będą prowadzić zajęcia wychowawcze lub profilaktyczne.

Najbardziej preferowaną formą placówki wg mieszkańców winna być placówka opiekuńcza, która zapewniałaby opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Jednocześnie zdecydowanie mniejsza grupa mieszkańców, którzy wypełnili ankietę wskazała także na potrzebę utworzenia placówki specjalistycznej, czyli takiej, która zapewniałaby zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizująca indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, terapie pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię oraz w formie pracy podwórkowej – realizowanej przez wychowawcę w formie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych.

Celem świetlicy środowiskowej jest nie tylko zapewnienie dzieciom opieki po zakończonych lekcjach, ale przede wszystkim organizowanie dla nich zajęć edukacyjnych i profilaktycznych. Dodatkowo na zajęciach w świetlicy środowiskowej szczególną uwagę należy zwrócić na zajęcia o charakterze integracyjnym i socjalizującym, mające na celu zniwelowanie kłopotów u uczniów przejawiających trudności w zintegrowaniu się z rówieśnikami oraz poprawienie technik komunikacji interpersonalnej u wszystkich uczestników zajęć.

Nadrzędnym zadaniem świetlicy środowiskowej jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w godzinach popołudniowych.

Głównym aspektem pracy jest aktywne wspomaganie rozwoju dziecka, rozwijanie jego zainteresowań poznawczych, organizacji zabaw, zajęć rekreacyjno-sportowych oraz rozwój umiejętności niezbędnych w celu kształtowania odpowiednich postaw wobec siebie i drugiego człowieka. Ważnym elementem pracy w świetlicach jest współpraca wychowawcy z rodzicami. Chęć ewentualnej współpracy została potwierdzona przez osoby ankietowane podczas przeprowadzonego badania.

Pomimo, iż dane OPS wskazują na poprawę sytuacji rodzin, biorąc pod uwagę zmniejszającą się liczbę świadczeń jak i osób korzystających ze wsparcia Ośrodka, przy jednocześnie niskim zainteresowaniu ankietą wśród rodziców, mieszkańców, to jednak nie może być to jedyny wskaźnik, który zdecyduje o braku konieczności wsparcia dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w procesie wychowawczym. Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2022r. powstała Placówka Wsparcia Dziennego „Wspólne szczęście” w Tuchowie przy ulicy Zielonej oraz w 2023r. rozpoczęła swoją działalność Świetlica „Zielony Domek” przy ul. Tarnowskiej w Tuchowie.

Reasumując, powyższe badania realizowane na terenie Gminy Tuchów wykazały zasadność utworzenia placówki wsparcia dziennego pomimo funkcjonujących już dwóch placówek i jednej świetlicy. Na podstawie wyników ankiet preferowane jest utworzenie placówki o charakterze opiekuńczym lub specjalistycznym, jednak ostateczny charakter

uzależniony jest od możliwości finansowych gminy. Być może należałoby zwrócić uwagę na promocje i rozpowszechnienie wśród młodzieży dotychczas funkcjonujących placówek.

OCZEKIWANE REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
2. Podniesienie poziomu i rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
3. Pozostawienie dzieci w rodzinie biologicznej, a w przypadku pobytu w pieczy zastępczej powrót dzieci do rodziny biologicznej,
4. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły i w jakim stopniu na realizację celów programu.

Monitoring programu będzie się opierać na sprawozdaniach z wykonania w danym roku zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby, w tym zakresie przedłożone Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca każdego roku. Za monitorowanie programu będzie odpowiedzialny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie. Natomiast okresową ocenę sytuacji rodziny będzie dokonywać asystent rodziny nie rzadziej niż co pół roku.

PODSUMOWANIE

Gminny program wspierania rodziny i pieczy zastępczej wyznaczał zakres działań, jakie należało podjąć w celu stworzenia rodzinie sprzyjających warunków do rozwoju i prawidłowego funkcjonowania jej członków a tym samym poprawy sytuacji dziecka.

W roku 2022 ze względu na brak asystenta rodziny wsparcie rodzin opierało się na działaniach profilaktyczno – ochronnych, co oznacza, że wskazywano, motywowano, pomagano w stworzeniu warunków najbardziej optymalnych do samodzielnego przezwyciężenia zaistniałego kryzysu, co przekładało się w mniejszym bądź większym stopniu na wykształcanie umiejętności radzenia sobie z problemami przy wykorzystaniu aktywności własnej.

Wsparcie oferowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie było nakierowane na wykorzystanie przez rodzinę jej własnych zasobów i możliwości, a dopiero w sytuacji, gdy rodzina stanie wobec problemu przekraczającego jej możliwości była objęta pomocą instytucjonalną.

Ważnym podkreślenia jest fakt, iż w omawianym roku konieczne było umieszczenie 3 dzieci w pieczy zastępczej, z czego 1 dziecko wróciło do domu. Pomimo trudności spowodowanych brakiem osoby pełniącej funkcje asystenta rodziny, rodziny w większości współpracowały z pracownikami socjalnymi, co przyczyniło się do utrzymania dzieci w rodzinach biologicznych. Z kolei z rodzinami, których dzieci znajdują się w pieczy zastępczej prowadzona była praca socjalna mająca na celu doprowadzenie do powrotu dzieci do rodzin.